

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Διπλωματική Εργασία

Λογιστικός χειρισμός προβλέψεων με βάση τα ΕΛΠ & ΔΠΧΑ

του

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΥΡΕΑ

Επιβλέπων Καθηγητής: **ΑΝΕΣΤΗΣ ΛΑΔΑΣ**

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην
Στρατηγική Διοικητική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση

Θεσσαλονίκη 2018

Ευχαριστίες

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω το ακαδημαϊκό προσωπικό του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Στρατηγική Διοικητική Λογιστική & Χρηματοοικονομική Διοίκηση για Στελέχη Επιχειρήσεων για την περαιτέρω γνώση και διεύρυνση της λογιστικής σκέψης και κριτικής. Για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά το κ. Λαδά Ανέστη για την πολύτιμη βοήθεια και τη συμβολή του στην ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας και στην ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου και τους φίλους μου για τη στήριξη και την εμπιστοσύνη τους για την επίτευξη των στόχων μου.

Σας ευχαριστώ θερμά

Μαυρέας Θάνος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κατανοώντας το ολοένα και πιο απαιτητικό και ευμετάβλητο επιχειρησιακό στίβο, γίνεται απολύτως κατανοητή η αναγκαιότητα του άρτιου χειρισμού των προβλέψεων με σκοπό την χρήση τους για το λογιστικό χειρισμό των απρόβλεπτων συνιστωσών που ενδέχεται να ανακύψουν και να κλυδωνίσουν την μακροζωία της οντότητας στο χρόνο.

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως αντικείμενο μελέτης την ενασχόληση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και ιδιαίτερα με το Λογιστικό πρότυπο 37 “Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία” καθώς και με τα αντίστοιχα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Επίσης γίνεται αναφορά στο κομμάτι των προβλέψεων όπως χρησιμοποιούνται στις Γενικά Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές U.S GAAP.

Για την εφαρμογή των προαναφερθέντων αρχών στις παρακάτω σελίδες εξετάζονται τα κριτήρια αναγνώρισης που χρησιμοποιούν οι οντότητες για το σχηματισμό προβλέψεων, την λογιστική διαχείριση, την παρουσίαση και την συνεισφορά αλλά και επίδραση που επιφέρουν στις οικονομικές καταστάσεις.

Επιπροσθέτως εκτενή αναφορά γίνεται στο φαινόμενο της χειραγώγησης των αποτελεσμάτων χρήσης μέσα από τον σχηματισμό προβλέψεων. Στους παράγοντες που οδηγούν τους managers στη χειραγώγηση των προβλέψεων, τις τεχνικές που χρησιμοποιούν καθώς και την επιρροή τους στο τελικό αποτέλεσμα. Παράλληλα το θεσμικό πλαίσιο μας δείχνει πως η ορθή αναγνώριση των προβλέψεων επιτυγχάνεται με τον συνδυασμό των Λογιστικών Προτύπων ΔΛΠ 39 ΔΛΠ 37 ΔΛΠ 36.

Σε πρώτο στάδιο γίνεται αναφορά στις προβλέψεις, στην ικανότητα συλλογής και συγκέντρωσης πληροφοριών καθώς και στην αναγκαιότητα των αγορών για σωστή πληροφόρηση μέσα από τις προβλέψεις. Ταυτόχρονα διερευνάται η χειραγώγηση των προβλέψεων και δίνεται ο ορισμός της χειραγώγησης.

Στη συνέχεια εξετάζεται το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούνται οι προβλέψεις ο σκοπός του παρόντος Προτύπου και η περιπτώσεις εφαρμογής του. Γίνεται ανάλυση στις διαφορές του

Πρότυπου 37 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, όπως επίσης περιγράφονται οι διαφορές στο Πρότυπο 37 με τις ισχύουσες παραδοχές στις Γενικά Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές US GAAP.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται η χειραγώγηση των προβλέψεων οι τρόποι χειραγώγησης των προβλέψεων, αναφέρονται τα κίνητρα των εμπλεκόμενων μερών και οι στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για την χειραγώγηση των προβλέψεων. Επιπλέον, παρατίθεται μελέτη περίπτωσης σχετικά με τις προβλέψεις καθώς και προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΔΛΠ: Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

ΕΛΠ: Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

ΔΠΧΑ: Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

ΔΠΧΠ: Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης

ΟΔΛΠ: Οργανισμός Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

N.4308/2014: Νόμος 4308/2014

IAS: International Accounting Standards

IFRS: International Financial Reporting Standards

FASB: Financial Accounting Standards Board

GAAP: General Accepted Accounting Principles

IASB: International Accounting Standards Board

IASC: International Accounting Standards Committee

SAC: Standards Advisory Council

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευχαριστίες

Συνομογραφίες

Περίληψη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....1

1.2 Σκοπός και Ερευνητικά Ερωτήματα.....2

1.3 Δομή.....2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Βιβλιογραφική Επισκόπηση

2.1 Εισαγωγή.....3

2.2 Ανάλυση Θέματος και Επισημάνση Κύριων Στοιχείων.....4

2.3 Προτάσεις Αντιμετώπισης Προβλημάτων.....10

2.4 Συμπεράσματα.....13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Θεσμικό Πλαίσιο

3.1 Εισαγωγή.....15

3.2 Προβλέψεις και Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.....16

3.3 Προβλέψεις και Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.....	21
3.4 Προβλέψεις και U.S GAAP.....	28
3.5 Σύγκριση και Διαφορές ΕΛΠ-ΔΠΧΑ.....	29
3.6 Σύγκριση και Διαφορές ΔΠΧΑ-U.S GAAP.....	30
3.7 Συμπεράσματα.....	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Χειραγώγηση Προβλέψεων

4.1 Εισαγωγή.....	37
4.2 Μεθοδολογία.....	37
4.3 Μελέτες Περιπτώσεων.....	46

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Συμπεράσματα Περιορισμοί και Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα.....	51
---	----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	53
--------------------------	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας είναι η μελέτη του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 37 «Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απατήσεις» καθώς επίσης τα αντίστοιχα ελληνικά και αμερικανικά λογιστικά πρότυπα. Είναι γενικά αποδεκτό πως ο κόσμος των επιχειρήσεων είναι ένας κόσμος πολύπλοκος που μεταβάλλεται ραγδαία. Οι επιχειρήσεις έχουν πλέον την ανάγκη να μπορούν να προβλέπουν το μέλλον. Μέσα από τις σωστές προβλέψεις τους δίνεται η δυνατότητα να είναι ανταγωνιστικές και προετοιμασμένες για τους κινδύνους που τους επιφυλάσσει το μέλλον. Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 37 εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 1998 και άρχισε να εφαρμόζεται στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων από τον Ιούλιο του 1999. Σκοπός του Προτύπου είναι ότι τα σωστά κριτήρια καταχώρησης εφαρμόζονται για τις προβλέψεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις και για τις ενδεχόμενες απαιτήσεις και ότι υπάρχουν αρκετές γνωστοποιήσεις στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων προκειμένου να γίνονται κατανοητά για τους χρήστες η φύση το χρονοδιάγραμμα και το ποσό τους.

Όπως αναφέρθηκε και στην αρχή η παρούσα εργασία εξετάζει τη λογιστική των προβλέψεων τόσο στα Διεθνή όσο και στα Ελληνικά αλλά και στα Αμερικάνικα Λογιστικά Πρότυπα. Μέσα από τη μελέτη προκύπτουν οι διαφορές αλλά και οι ομοιότητες που προκύπτουν ανάμεσα στις τρεις προαναφερθέντες κατηγορίες Προτύπων.

Τέλος στην παρούσα εργασία γίνεται αναφορά στη χειραγώγηση των προβλέψεων και πως μέσα από αυτές αλλοιώνονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις με σκοπό να επιτευχθούν οι στόχοι της διοίκησης. Ταυτοχρόνως αναφέρονται τα κίνητρα που ωθούν τις επιχειρήσεις να πραγματοποιούν τη χειραγώγηση αλλά και αναλύονται οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται.

1.2 Σκοπός και ερευνητικά ερωτήματα

Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας, είναι να εξετάσει πως η χειραγώγηση των οικονομικών καταστάσεων συνδέεται άμεσα με τη χειραγώγηση των προβλέψεων. Τα ερευνητικά ερωτήματα που καλείται να αποσαφηνίσει η εργασία αφορούν τα κίνητρα που ωθούν τους μανατζερς στη χειραγώγηση των προβλέψεων και τους τρόπους και τα μέσα που το πετυχαίνουν.

1.3 Δομή

Η παρούσα διπλωματική εργασία οργανώνεται ως εξής: Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται ανασκόπηση στη βιβλιογραφία και σε μελέτες σχετικά με τη χειραγώγηση των προβλέψεων. Συγκεκριμένα γίνεται αναφορά σε ορισμούς που αφορούν τον όρο πρόβλεψη αλλά και στην εξεταζόμενη έννοια της χειραγώγησης, στις αγορές των προβλέψεων, στην ικανότητα συλλογής και συγκέντρωσης πληροφοριών καθώς και στην αναγκαιότητα των αγορών για σωστή πληροφόρηση μέσα από τις προβλέψεις..

Στη συνέχεια στο τρίτο κεφάλαιο, το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στο θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούνται οι προβλέψεις, στα κριτήρια καταχώρησης και στις περιπτώσεις εφαρμογής του. Γίνεται ανάλυση στις διαφορές του Πρότυπου 37 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, όπως επίσης περιγράφονται οι διαφορές στο Πρότυπο 37 με τις ισχύουσες παραδοχές στις Γενικά Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές US GAAP.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στη χειραγώγηση των προβλέψεων στα κίνητρα των μανατζερ που τους εξωθούν για να προβούν στη χειραγώγηση των προβλέψεων, επίσης αναφέρονται οι τρόποι και οι τακτικές που χρησιμοποιούν τα εμπλεκόμενα μέρη και οι στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για την χειραγώγηση των προβλέψεων. Στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο της διπλωματικής εργασίας καταγράφονται τα συμπεράσματα και γίνονται προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

2.1 Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο αρχικά γίνεται αναφορά στις αγορές πρόβλεψης, αναλύεται η σημασία των προβλέψεων στις αγορές και ο ρόλος που διαδραματίζουν σε αυτές. Επιπροσθέτως πραγματοποιείται ανάλυση των δύο κύριων όρων της εργασίας “ πρόβλεψη” και “χειραγώγηση των προβλέψεων”. Το κεφάλαιο πραγματεύεται επίσης τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στις αγορές των προβλέψεων και προτείνει προτάσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων. Τέλος αναφέρονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν μέσα από τη μελέτη της βιβλιογραφίας .

2.2 Ανάλυση θέματος και επισήμανση κύριων στοιχείων

Η προβλεψιμότητα δημιουργεί εμπιστοσύνη και σιγουριά σε μια οικονομία. Τα άτομα αισθάνονται πιο αισιόδοξα. Οι αποφάσεις τους γίνονται πιο αποτελεσματικές. Οι ανακριβείς προβλέψεις, είτε εάν υποτιμηθούν είτε υπερεκτιμηθούν, συνεπάγονται επιπλέον κόστος. Επομένως, οι προβλέψεις είναι κρίσιμες για όλες τις οικονομικές και επιχειρηματικές δραστηριότητες. Η εξέταση του μέλλοντος συνεπάγεται αβεβαιότητα και κίνδυνο και το γεγονός ότι οι προβλέψεις ενδέχεται να είναι ανακριβείς, δημιουργεί ένα σοβαρό δίλημμα για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής. Οι πληροφορίες που χρειάζονται οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων είναι συχνά αποκεντρωμένες. Η ικανότητα συλλογής και συγκέντρωσης πληροφοριών μπορεί να είναι εξαιρετικά πολύτιμη, αλλά η διαδικασία μπορεί να είναι δύσκολη και χρονοβόρα. Πρόσφατα υπήρξε μια δραματική αύξηση στη χρήση των στοιχείων της αγοράς για τους σκοπούς της συγκέντρωσης των πληροφοριών και της διαμόρφωση προβλέψεων (Wolfers & Zitzewitz, 2004).

Το επιστημονικό ενδιαφέρον για τα στοιχεία και τις πληροφορίες της αγοράς ως εργαλεία για τη διενέργεια προβλέψεων αυξήθηκε στο δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα από την υπόθεση των αποτελεσματικών αγορών και της πειραματικής οικονομίας (Berg et al., 2008).

Όπως τονίζουν οι Wolfers και Zitzewitz (2006), οι αγορές πρέπει να ξεπεράσουν μια σειρά προκλήσεων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία που προέρχονται από αυτές για τη δημιουργία μιας πρόβλεψης. Σε ένα εταιρικό περιβάλλον, η διοίκηση μιας οικονομικής οντότητας μπορεί να ενδιαφέρεται για τη δυνατότητα χειραγώγησης των αποτελεσμάτων (χειραγώγησης των κερδών). Επίσης, ως μέλη του οργανισμού, οι συμμετέχοντες στην αγορά είναι συχνά σε θέση να αναλάβουν δράσεις που επηρεάζουν άμεσα την ευκαιρία επιτυχίας μιας επιχείρησης.

Οι προβλέψεις για έναν ισολογισμό γενικά είναι υποχρεώσεις απροσδιόριστων ποσών που μπορούν να εκτιμηθούν σε λογική βάση. Τα ονόματα λογαριασμών για παροχές ποικίλλουν ανάλογα με τον τύπο του λογαριασμού ή μπορεί απλά να εμφανίζονται ως ενοποιημένο ποσό σε παρενθέσεις δίπλα σε εισπρακτέους λογαριασμούς. Με βάση το προηγούμενο ιστορικό της εταιρείας, οι επιχειρήσεις εκτιμούν ότι η μελλοντική χρηματοδότηση πρέπει να αντισταθμίσει τα επισφαλή χρέη ή άλλες επικίνδυνες υποχρεώσεις, αξιολογώντας τακτικές ποσότητες τακτικά για να γίνουν προσαρμογές ανάλογα με τις ανάγκες. Αυτοί οι λογαριασμοί θεωρούνται προβλέψεις.

Οι εταιρείες που παρέχουν συνταξιοδοτικά προγράμματα μπορούν να καθορίσουν μέρος των επιχειρηματικών κεφαλαίων για να καλύψουν αυτές τις μελλοντικές υποχρεώσεις. Εάν εμφανίζονται στον επιχειρηματικό ισολογισμό, αυτά τα εκτιμώμενα μελλοντικά ποσά παθητικού θα μπορούσαν να εμφανίζονται ως προβλέψεις. Εντούτοις, προβλέψεις που αντιπροσωπεύουν μελλοντικά ποσά παθητικού που έχουν δοθεί ως εκτιμήσεις μπορούν να εμφανίζονται μόνο ως υποσημειώσεις στον ισολογισμό.

Μια επιχείρηση που καταγράφει συναλλαγές και συνεργάζεται με πολλούς πελάτες μέσω εισπρακτέων λογαριασμών μπορεί να παρουσιάσει αποζημίωση για επισφαλείς απαιτήσεις ή αποζημίωση για επισφαλείς λογαριασμούς ως πρόβλεψη για τον ισολογισμό της εταιρείας. Και πάλι, το ποσό αυτό είναι αβέβαιο, καθώς η επιχείρηση δε γνωρίζει ακριβώς το ποσό των μελλοντικών αθετήσεων, αλλά μπορεί να εκτιμήσει το ποσό με εύλογη ακρίβεια βάσει προηγούμενου ιστορικού της εταιρείας. Για παράδειγμα, η επιχείρηση μπορεί να αναλύσει τις διαγραφές που απαιτούνται κατά το προηγούμενο λογιστικό έτος για να δημιουργήσει πρόβλεψη για επισφαλείς λογαριασμούς κατά το τρέχον έτος. Μόλις μια πραγματική διαγραφή χρησιμοποιείται για την εκκαθάριση ενός συγκεκριμένου λογαριασμού, το συγκεκριμένο ποσό μεταφέρεται σε έξοδα επισφαλών χρεών.

Οι μέτοχοι των επιχειρήσεων των οποίων οι διοικήσεις προβαίνουν σε χειραγώγηση κερδών, έχουν ισχυρά κίνητρα για να αποτρέψουν τους χειρισμούς αυτούς, αφού όταν ανιχνεύεται η χειραγώγηση κερδών από τους ρυθμιστικούς φορείς της αγοράς έχει σημαντικό κόστος για τους μάνατζερ και τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των αποδόσεων των μετοχών, της απώλειας διευθυντικών θέσεων εργασίας και άλλες νομικές συνέπειες ποινές (Karhoff et al., 2008, Feng et. al., 2011). Η χειραγώγηση των κερδών είναι ένας σημαντικός μηχανισμός που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα αναφερόμενα κέρδη (Hirst et al., 2008, Beyer et al., 2010). Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι η απόφαση της για παροχή πληροφόρησης σχετικά με την πορεία των κερδών ενδέχεται επίσης να επηρεαστεί από την απόφαση της επιχείρησης να χειραγωγήσει τα κέρδη. Δηλαδή, αναμένεται ότι οι μάνατζερ των εταιρειών που προβαίνουν σε χειραγώγηση κερδών θα υιοθετήσουν αντίστοιχες στρατηγικές προβλέψεων, όπως η πιθανότητα να εκδώσουν ανακοίνωση σχετικά με την πορεία των κερδών και το μέγεθος της καθοδήγησης των κερδών, για να αποφευχθεί η αποκάλυψη των χειρισμών.

Αν και οι έννοιες της δημιουργικής λογιστικής ή χειραγώγησης των κερδών έχουν γίνει δημοφιλείς ειδικά εδώ και δύο δεκαετίες, υπήρξε πάντα μια επιθυμία χειραγώγησης των κερδών μεταξύ των επιχειρήσεων. Υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί ορισμοί της δημιουργικής λογιστικής (και της χειραγώγησης κερδών και άλλοι όροι που σχετίζονται με τη χειραγώγηση του λογαριασμού) στη βιβλιογραφία. Η έννοια της δημιουργικής λογιστικής χρησιμοποιείται συνήθως για να περιγράψει τη διαδικασία μέσω της οποίας οι επαγγελματίες λογιστές χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους για να χειραγωγήσουν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στους ετήσιους λογαριασμούς. Η δημιουργική λογιστική εμφανίστηκε στην αγγλοσαξονική βιβλιογραφία στη δεκαετία του '70, συχνά σε άρθρα σχετικά με την πτώχευση των επιχειρήσεων και εκείνα που γράφτηκαν από τους Watts και Zimmerman (1990) που αποτελούν το θεμέλιο της θετικής θεωρίας λογιστικής (positive accounting theory). Αυτή η ερευνητική τάση αποτέλεσε το αντικείμενο πολλών εμπειρικών προσπαθειών, προσπαθώντας να εξηγήσει τις λογιστικές επιλογές που ξεκίνησαν από το πρόβλημα των πολιτικών δαπανών στις οποίες εκτίθενται οι επιχειρήσεις. Πιο πρόσφατα, οι Brown και Steele (1999) έχουν επιλέξει ένα χαρτοφυλάκιο 12 λογιστικών τεχνικών, που συνδυάζουν τις λογιστικές επιλογές με τις αποφάσεις της διοίκησης. Εκτός από το πολιτικό κόστος, τονίζεται η σημασία του τομέα δραστηριότητας και κινδύνου και της σταθερής λειτουργίας, ως σημαντικοί καθοριστικοί παράγοντες της δημιουργικής λογιστικής.

Οι Amat και Gowthorpe (2004), οι οποίοι χρησιμοποίησαν συνώνυμα τη χειραγώγηση των κερδών και τη δημιουργική λογιστική, θεώρησαν τη δημιουργική λογιστική ως εκείνη που συνεπάγεται μετασχηματισμό οικονομικών λογαριασμών με τη χρήση λογιστικών επιλογών, εκτιμήσεων και άλλων πρακτικών που επιτρέπονται από τους λογιστικούς κανονισμούς. Ο Sawabe (2005) έχει υπογραμμίσει τις καινοτόμες πτυχές της χειραγώγησης των λογιστικών δεδομένων και υποστήριξε ότι η καινοτομία αποτελεί ουσιαστικό μέρος των δημιουργικών λογιστικών πρακτικών.

Σύμφωνα με τον Belkaoui (2004), η δημιουργική λογιστική μπορεί να λάβει διάφορες μορφές ανάλογα με τους στόχους των συντακτών των οικονομικών καταστάσεων. Όρισε τη δημιουργική λογιστική ως δημοφιλή όρο που χρησιμοποιείται στον Τύπο, στο τι οι δημοσιογράφοι υποψιάζονται ότι κάνουν οι λογιστές για να κάνουν τα οικονομικά αποτελέσματα να φαίνονται πολύ καλύτερα από ό,τι θα έπρεπε. Ανέφερε, επίσης, διαφορετικούς ορισμούς της δημιουργικής λογιστικής, όπως παρουσιάστηκαν από διαφορετικούς ερευνητές. Τα μέτρα που λαμβάνει η διοίκηση για να μειώσει δραστικά τα τρέχοντα κέρδη ανά μετοχή προκειμένου να αυξηθούν τα μελλοντικά κέρδη ανά μετοχή αναφέρεται ως μια από τις πιο γνωστές τεχνικές, και σε ορισμένες μελέτες, ορίζεται ως μια από τις δημιουργικές λογιστικές τεχνικές.

Σύμφωνα με τους Caramanis & Lennox (2008), η δημιουργική λογιστική ορίζεται ως μια συσσώρευση πρακτικών λογιστικών πληροφοριών, στο όριο της νομιμότητας, που ασκούνται από ορισμένες οικονομικές οντότητες προκειμένου να ωραιοποιήσουν της εικόνα της οικονομικής κατάστασης και των οικονομικών επιδόσεων. Επίσης, αναφέρουν το γεγονός ότι αυτές οι πρακτικές προκύπτουν από τα όρια ομαλοποίησης αλλά και από το γεγονός ότι η ανθρώπινη δημιουργικότητα δεν έχει όρια.

Σχεδόν με τον ίδιο τρόπο, ο Trotman (1993) ορίζει τη δημιουργική λογιστική, εκτιμώντας ότι πρόκειται για μια τεχνική επικοινωνίας που έχει ως στόχο τη βελτίωση των πληροφοριών που παρέχονται στους επενδυτές. Έτσι, η οικονομική οντότητα παρουσιάζει στους επενδυτές ή στους μελλοντικούς επενδυτές τις οικονομικές καταστάσεις που πέρασαν μέσω του φίλτρου κάποιων τεχνικών ικανών να δημιουργήσουν περισσότερο ευνοϊκή εικόνα στην αγορά, αλλά και την ψευδαίσθηση μερικών πιο ελκυστικών αποτελεσμάτων από τα κανονικά. Ο καθορισμός της δημιουργικής λογιστικής μέσω μιας πολύ γνωστής πρακτικής, που είναι «το αποτέλεσμα της εξομάλυνσης» (εξομάλυνση εισοδήματος), οι Barnea et. al. (1976) εκτιμούν ότι παρουσιάζεται

κάθε φορά που τα κέρδη έχουν υψηλή διακύμανση, αδικαιολόγητη μέσω της οικονομικής πραγματικότητας.

Μια πιο σύνθετη άποψη ανάλυσης της έννοιας της δημιουργικής λογιστικής παρέχεται από τον Naser (1993) , κατά τη γνώμη του οποίου, η δημιουργική λογιστική είναι: 1) η διαδικασία μέσω της οποίας, λόγω της ύπαρξης ορισμένων παραβιάσεων των λογιστικών κανόνων, τα λογιστικά στοιχεία χειραγωγούνται και, εκμεταλλευόμενοι την ευελιξία, οι μάνατζερ επιλέγουν αυτές τις πρακτικές μέτρησης επιτρέποντας τη μετατροπή των λογαριασμών από αυτούς που υποτίθεται ότι πρέπει να είναι σε αυτούς που θέλουν οι μάνατζερ. 2) η διαδικασία μέσω της οποίας οι συναλλαγές είναι δομημένες με ένα τέτοιο τρόπο που επιτρέπει την «παραγωγή» του «επιθυμητού λογιστικού αποτελέσματος».

Ορισμένοι συγγραφείς ορίζουν τη δημιουργική λογιστική ως *«συνένωση διαδικασιών που αποσκοπούν στην αλλαγή του επιπέδου του αποτελέσματος προκειμένου να αυξηθούν ή να μειωθούν ή να παρουσιαστούν οι οικονομικές καταστάσεις, χωρίς να αποκλείονται αμοιβαία οι στόχοι αυτοί»* (Stolowy, 2000). Για άλλους, η δημιουργική λογιστική αντιπροσωπεύεται από τη *«συνένωση τεχνικών, λειτουργιών και χώρων ελευθερίας που παρέχονται από τα λογιστικά κείμενα που επιτρέπουν, χωρίς να απομακρύνονται από τον λογιστικό κανόνα και την αυστηρότητα, στους μάνατζερς της επιχείρησης τη μεταβολή της αξίας του αποτελέσματος ή η αλλαγή της πτυχής των λογιστικών εγγράφων»* (Stolowy, 2000).

Ορίζοντας τη δημιουργική λογιστική, οι Merchant και Rockness (1994) εκτιμούν ότι οποιαδήποτε ενέργεια προέρχεται από τη διοίκηση που μπορεί να νοθεύσει τα κέρδη και η οποία δεν είναι συνέπεια της οικονομικής πραγματικότητας, αντιπροσωπεύει πραγματικά το προνόμιο της χρηματοοικονομικής μηχανικής. Εστιάζουν την προσοχή στο γεγονός ότι μακροπρόθεσμα όλες αυτές οι αναγκαστικές προσεγγίσεις μπορούν να έχουν μια αρνητική προσπάθεια για την οικονομική σταθερότητα των οικονομικών οντοτήτων.

Συγγραφείς όπως οι Stolowy και Breton (2003) είναι από τους λίγους που ενδιαφέρονται για το θέμα της δημιουργικής λογιστικής τολμώντας να προτείνουν ένα θεωρητικό πλαίσιο για την κατανόηση των πρακτικών λογιστικής χειραγώγησης. Η θεμελιώδης αρχή του θεωρητικού τους πλαισίου στηρίζεται στο εξής: ο στόχος της δημοσίευσης χρηματοοικονομικών πληροφοριών είναι για τη μείωση του κόστους της χρηματοδότησης της επιχείρησης. Αλλά αυτή η μείωση εξαρτάται

από τους κινδύνους για τη μεταφορά του πλούτου όπως θεωρείται από τους αντιπροσώπους στην αγορά. Τα πρακτικά μέσα για τη λειτουργία αυτών των μεταφορών στηρίζονται στα αποτελέσματα και την ισορροπία μεταξύ των χρεών και του μετοχικού κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, ο σκοπός της διαχείρισης των λογιστικών δεδομένων είναι να αλλάξουν αυτά τα δύο μέτρα: τη διακύμανση του αποτελέσματος ανά μετοχή και τις υποχρεώσεις / στοιχεία ενεργητικού. Το αποτέλεσμα ανά μετοχή μπορεί να αλλάξει με δύο τρόπους: είτε προσθέτοντας ή αφαιρώντας ορισμένα κέρδη ή έξοδα (που αντιπροσωπεύει την αλλαγή του καθαρού αποτελέσματος) ή ποσά εντός των αποτελεσμάτων που χρησιμεύουν ως υπολογισμός βάση του αποτελέσματος ανά μετοχή. Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των υποχρεώσεων και των περιουσιακών στοιχείων, αυτή μπορεί να τροποποιηθεί αυξάνοντας το όφελος ή αποκρύπτοντας ορισμένη χρηματοδότηση.

Οι αγορές πρόβλεψης είναι «αγορές που σχεδιάζονται και λειτουργούν για τον πρωταρχικό σκοπό της εξόρυξης και συγκέντρωσης πληροφοριών που είναι διάσπαρτες μεταξύ των οικονομικών οντοτήτων και στη συνέχεια τη χρήση των πληροφοριών αυτών με τη μορφή των αγοραίων αξιών, προκειμένου να προβούμε σε προβλέψεις για συγκεκριμένα μελλοντικά γεγονότα» (Tziralis & Tatsiopoulos, 2007). Το καθοριστικό χαρακτηριστικό μιας αγοράς πρόβλεψης είναι ότι πρωταρχικός σκοπός της είναι η εκδήλωση και συγκέντρωση πληροφοριών από μεγάλο αριθμό μεμονωμένων συμμετεχόντων (Bell, 2009).

Οι οργανισμοί ενδιαφέρονται να χρησιμοποιήσουν τις αγορές πρόβλεψης για να αξιοποιήσουν τις πολύτιμες ιδιωτικές πληροφορίες και τις σιωπηρές γνώσεις που κατέχουν οι εργαζόμενοι και άλλοι ενδιαφερόμενοι (Gruca & Berg, 2007). Αυτό έχει οδηγήσει σε σταθερή ανάπτυξη του ακαδημαϊκού και επαγγελματικού ενδιαφέροντος (Tziralis & Tatsiopoulos, 2007). Υπάρχουν πολλά παραδείγματα ανάπτυξης των αγορών πρόβλεψης των οργανισμών που συζητήθηκαν στη βιβλιογραφία. Ο Ortner (1997) συζητά πώς χρησιμοποιούνται οι αγορές για την συλλογή πληροφοριών για τη διενέργεια πρόβλεψης που αφορούν τη στήριξη των διαδικασιών διαχείρισης έργων στη Siemens, με άλλες μελέτες περιπτώσεων διαχείρισης έργων που προσέφεραν οι Remidez και Joslin (2007). Ορισμένες μελέτες περιγράφουν τη χρήση τους ως εργαλεία για τη διενέργεια διαφόρων προβλέψεων (Chen et al. 2003, Chen & Plott 2002, Waitz & Mild, 2009). Ο Horman (2007) περιγράφει τη χρήση των αγορών για τη συλλογή στοιχείων για τη διενέργεια πρόβλεψης στην Intel, με άλλους ερευνητές να δίνουν παραδείγματα από τον τομέα της δημόσιας υγείας (Rajakovich & Vladimirov 2009, Polgreen et. al. 2006).

Η καθιέρωση της βασικής αξιοπιστίας των αγορών για τη συλλογή στοιχείων για τη διενέργεια προβλέψεων (ως εργαλεία συγκέντρωσης πληροφοριών) οδήγησαν σε μελέτες που υπερβαίνουν την αξιολόγηση της ακρίβειας της πρόβλεψης (Gruca et al., 2005). Μία σημαντική ανησυχία που αναφέρθηκε στη βιβλιογραφία είναι η θεωρητική πιθανότητα να επηρεαστούν δυσμενώς οι αγορές πρόβλεψης (Hall 2010, Wolfers & Zitzewitz, 2006). Στο πλαίσιο αυτό, η χειραγώγηση είναι μια προσπάθεια από οικονομική οντότητα να επηρεάσει το αποτέλεσμα της πρόβλεψης για τους δικούς τους σκοπούς. Πολλοί συγγραφείς προτείνουν ότι οι αγορές πρόβλεψης δεν πρέπει να είναι ευάλωτες σε τέτοιους χειρισμούς (Berg & Rietz, 2003). Αν ένα άτομο προσπαθεί να μετατοπίσει την τιμή μιας σύμβασης σε μια συγκεκριμένη κατεύθυνση, οι άλλοι θα δουν μια ευκαιρία να κερδίσουν και κατά συνέπεια θα προσπαθήσουν να αντισταθμίσουν την προσπάθεια χειραγώγησης. Κάποιοι συγγραφείς φτάνουν μέχρι και να υποδείξουν ότι οι προσπάθειες χειραγώγησης θα βελτιώσουν την ακρίβεια των προβλέψεων, διότι θα παράσχουν περισσότερες ευκαιρίες αρμπιτράζ για ορθολογικούς χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.

2.3 Προτάσεις αντιμετώπισης προβλημάτων

Η αντιμετώπιση των χειραγωγημένων οικονομικών καταστάσεων χρησιμοποιώντας συνήθεις διαδικασίες ελέγχου αποτελεί μια δύσκολη υπόθεση. Πρώτα απ' όλα, υπάρχει έλλειψη γνώσεων σχετικά με τις επεκτάσεις και τα χαρακτηριστικά της διαχείρισης της απάτης. Δεύτερον, οι ελεγκτές δεν διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία για την ανίχνευση των χειραγωγημένων οικονομικών καταστάσεων. Τέλος, οι μανάτζερ σκόπιμα προσπαθούν να εξαπατήσουν τους ελεγκτές χρησιμοποιώντας νέες τεχνικές (Fanning και Cogger, 1998). Από την άλλη πλευρά, η φύση της λογιστικής σε δεδολευμένη βάση δίνει στους μανάτζερ μεγάλη διακριτική ευχέρεια για τον καθορισμό των πραγματικών κερδών που εμφανίζει μια εταιρία σε οποιαδήποτε χρονική περίοδο.

Σε σχεδόν κάθε απόφαση που κάνουν, τα στελέχη σήμερα θεωρούν κάποιο είδος πρόβλεψης. Οι υγιείς προβλέψεις των αναγκών και των τάσεων δεν είναι πλέον είδη πολυτελείας, αλλά μια αναγκαιότητα, αν οι μανάτζερ πρέπει να αντιμετωπίσουν την εποχικότητα, τις ξαφνικές μεταβολές στα επίπεδα ζήτησης, τους ελιγμούς μείωσης της τιμής του ανταγωνισμού, τις απεργίες και τις μεγάλες διακυμάνσεις της οικονομίας. Η πρόβλεψη μπορεί να τους βοηθήσει να

αντιμετωπίσουν αυτά τα προβλήματα. Αλλά μπορεί να τους βοηθήσει περισσότερο, όσο περισσότερο γνωρίζουν τις γενικές αρχές της πρόβλεψης, τι μπορεί και τι δεν μπορεί να κάνει γι' αυτούς επί του παρόντος και ποιες τεχνικές είναι κατάλληλες για τις ανάγκες της στιγμής.

Οι παράγοντες που σχετίζονται με τη διενέργεια μιας πρόβλεψης πρέπει να εξετάζονται συνεχώς και σε διάφορα επίπεδα. Σε γενικές γραμμές, για παράδειγμα, ο υπεύθυνος διενέργειας των προβλέψεων, θα πρέπει να επιλέξει μια τεχνική που θα κάνει την καλύτερη δυνατή χρήση των διαθέσιμων δεδομένων. Εάν ο υπεύθυνος πρόβλεψης μπορεί εύκολα να εφαρμόσει μια τεχνική αποδεκτής ακρίβειας, δεν πρέπει να προσπαθήσει να υιοθετήσει μια άλλη τεχνική χρησιμοποιώντας μια πιο προηγμένη τεχνική που προσφέρει δυνητικά μεγαλύτερη ακρίβεια, αλλά απαιτεί ανύπαρκτες πληροφορίες ή πληροφορίες που είναι δαπανηρές για την απόκτησή τους. Επιπλέον, όταν μια εταιρεία επιθυμεί να προβλέψει μια αναφορά σε ένα συγκεκριμένο προϊόν (όπως για παράδειγμα το ποσοστό των εγγυήσεων που θα ενεργοποιηθεί και θα απαιτήσει κάποια εκροή), πρέπει να εξετάσει το στάδιο του κύκλου ζωής του προϊόντος για το οποίο κάνει την πρόβλεψη. Η διαθεσιμότητα δεδομένων και η δυνατότητα δημιουργίας σχέσεων μεταξύ των παραγόντων εξαρτώνται άμεσα από την ωριμότητα ενός προϊόντος και ως εκ τούτου το στάδιο του κύκλου ζωής αποτελεί πρωταρχικό καθοριστικό παράγοντα της μεθόδου.

Η επιτυχής πρόβλεψη ξεκινάει με μια συνεργασία μεταξύ του μάνατζερ και του ατόμου που κάνει την πρόβλεψη. Αυτό καθορίζει την ακρίβεια και την ισχύ που απαιτούνται από τις τεχνικές και επομένως διέπει την επιλογή. Η απόφαση για την εισαγωγή σε μια επιχείρηση μπορεί να απαιτεί μόνο μια μάλλον ακαθάριστη εκτίμηση του μεγέθους της αγοράς, ενώ μια πρόβλεψη για σκοπούς προϋπολογισμού θα πρέπει να είναι αρκετά ακριβής. Οι κατάλληλες τεχνικές διαφέρουν ανάλογα.

Οι τεχνικές ποικίλλουν ως προς το κόστος τους, καθώς και ως προς το εύρος και την ακρίβεια. Ο μάνατζερ πρέπει να καθορίσει το επίπεδο ανακρίβειας που μπορεί να ανεχθεί - με άλλα λόγια, να αποφασίσει πώς θα διαφέρει η απόφασή του ανάλογα με το εύρος ακρίβειας της πρόβλεψης. Αυτό επιτρέπει στο άτομο που κάνει την πρόβλεψη να ανταλλάσσει το κόστος με την αξία της ακρίβειας στην επιλογή μιας τεχνικής.

Μόλις ο μάνατζερ ορίσει τον σκοπό της πρόβλεψης, το άτομο που κάνει την πρόβλεψη μπορεί να συμβουλευτεί το μάνατζερ σχετικά με το πόσο συχνά θα μπορούσε να γίνει. Από

στρατηγικής άποψης, θα πρέπει να συζητήσουν εάν η απόφαση που θα ληφθεί με βάση την πρόβλεψη μπορεί να αλλάξει αργότερα, εάν διαπιστώσουν ότι η πρόβλεψη ήταν ανακριβής. Εάν μπορεί να αλλάξει, θα πρέπει στη συνέχεια να συζητήσουν τη χρησιμότητα της εγκατάστασης ενός συστήματος για την παρακολούθηση της ακρίβειας της πρόβλεψης και του είδους του συστήματος παρακολούθησης που είναι κατάλληλο.

Μια εταιρεία που καταγράφει συναλλαγές και συνεργάζεται με πελάτες μπορεί να παρουσιάσει μια γενική πρόβλεψη στον ισολογισμό για επισφαλείς απαιτήσεις ή για επισφαλείς λογαριασμούς. Το ποσό είναι αβέβαιο, δεδομένου ότι η προεπιλογή δεν έχει ακόμη συμβεί, αλλά υπολογίζεται με εύλογη ακρίβεια βάσει του ιστορικού της εταιρείας. Για παράδειγμα, η εταιρεία μπορεί να αναλύσει διαγραφές από το προηγούμενο λογιστικό έτος κατά τη θέσπιση γενικών προβλέψεων για επισφαλείς λογαριασμούς κατά το τρέχον έτος. Όταν μια διαγραφή χρησιμοποιείται για την εκκαθάριση ενός συγκεκριμένου λογαριασμού, το ποσό μεταφέρεται σε έξοδα επισφαλών χρεών. Οι εταιρείες που παρέχουν συνταξιοδοτικά προγράμματα μπορούν να παρακρατήσουν μέρος του επιχειρηματικού κεφαλαίου για την εκπλήρωση μελλοντικών υποχρεώσεων. Εάν καταχωρούνται στον ισολογισμό, οι γενικές προβλέψεις για τα μελλοντικά εκτιμώμενα ποσά παθητικού μπορούν να αναφέρονται μόνο ως υποσημειώσεις στον ισολογισμό.

Προβλέπεται ειδική πρόβλεψη για απαιτήσεις που σχετίζονται με οικονομικές οντότητες που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα ή για εμπορική διαμάχη με την οικονομική οντότητα. Οι ισορροπίες μπορούν να σημειωθούν εξετάζοντας μια ανάλυση ηλικίας εισπρακτέων που αναφέρει το χρόνο που πέρασε από τη δημιουργία του εγγράφου. Τα μακροπρόθεσμα υπόλοιπα μπορούν να συμπεριληφθούν στη συγκεκριμένη πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Ωστόσο, δεν μπορεί να δημιουργηθεί ειδική πρόβλεψη για ολόκληρο το ποσό της επισφαλούς απαίτησης. Για παράδειγμα, εάν υπάρχει 50% πιθανότητα ανάκτησης ενός επισφαλούς χρέους για μια συγκεκριμένη απαίτηση, μπορεί να απαιτηθεί ειδική πρόβλεψη 50%.

Γενικά, ο μάντζερ και ο υπεύθυνος προβλέψεων πρέπει να αναθεωρήσουν ένα διάγραμμα ροής που δείχνει τις σχετικές θέσεις των διαφόρων στοιχείων του συστήματος διανομής, του συστήματος πωλήσεων, του συστήματος παραγωγής ή ό, τι μελετάται.

2.4 Συμπεράσματα

Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα βλέπουμε ότι οι οργανισμοί χρησιμοποιούν τις προβλέψεις για να αξιοποιήσουν τις πολύτιμες πληροφορίες που τους παρέχουν και να αναγνωρίζουν κινδύνους στις οικονομικές καταστάσεις τους. Η συλλογή των πληροφοριών όμως είναι δύσκολη και χρονοβόρα καθώς επίσης και το κόστος κτίσης των πληροφοριών κρίνεται απαγορευτικό για τις επιχειρήσεις.

Πρόσθετες επιδράσεις στην αναγνώριση προβλέψεων μπορεί να ασκήσει η δημιουργική λογιστική, με διάφορες μορφές για αυτό και στη βιβλιογραφία βρίσκουμε διαφορετικούς ορισμούς για τη δημιουργική λογιστική. Ειδικότερα η χειραγώγηση έχει πολλά πρόσωπα και η αντιμετώπιση των χειραγωγημένων οικονομικών στοιχείων αποτελεί μια δύσκολη υπόθεση. Πρώτα από όλα υπάρχει έλλειψη γνώσεων σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τις επεκτάσεις της απάτης και δεύτερον οι ελεγκτές δεν διαθέτουν την απαιτούμενη γνώση και εμπειρία για την ανίχνευση των χειραγωγημένων δεδομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 Εισαγωγή

Τα νέα λογιστικά πρότυπα (Ε.Λ.Π.) που εισήχθησαν με το Ν. 4308/ 2014 αφορούν τις Ανώνυμες εταιρίες, Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., ατομικές εταιρίες καθώς και κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρίες που ανήκουν στο δημόσιο τομέα ή ελέγχονται από το δημόσιο τομέα ή ελέγχονται από το δημόσιο ή τελούν υπό την εποπτεία του δημοσίου (πλην αυτών του άρθρου 156 του Ν. 4270/ 2014). Οι παραπάνω εταιρίες οφείλουν να εφαρμόζουν το νόμο σε όλη του την έκταση. Ο Ν. 4308/ 2014 έχει ενσωματώσει πλήρως το λογιστικό σκέλος της νέας κωδικοποιημένης Οδηγίας 2013/ 34/ ΕΕ καθώς και βέλτιστες πρακτικές.

Η πρόβλεψη, με βάση τον ορισμό των ΕΛΠ, αποτελεί την υποχρέωση μιας σαφώς καθορισμένης φύσης που κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι πιθανότερο να συμβεί από το να μη συμβεί ή βέβαιο ότι θα προκύψει αλλά είναι αβέβαιη ως προς το ποσό ή/ και το χρόνο που θα προκύψει. Η πρόβλεψη δείχνει τη βέλτιστη εκτίμηση του ποσού που απαιτείται για να καλυφθεί η σχετική υποχρέωση, οπότε ως όρος δεν ενδείκνυται για τη χρησιμοποίησή του στα εκτιμώμενα ποσά απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης. Στην πρόβλεψη υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το αν θα επέλθει τελικά η υποχρέωση που απορρέει από αυτή και η αβεβαιότητα όσον αφορά το χρόνο που θα προκύψει ή / και το ακριβές ποσό που θα χρειαστεί για το διακανονισμό της.

Οι προβλέψεις αφορούν τις προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους, για διάφορες εκκρεμοδικίες που δεν αφορούν τη μείωση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που είναι αναγνωρισμένα, οι προβλέψεις για να αποκατασταθεί το περιβάλλον και οι προβλέψεις που προέρχονται από τις εγγυήσεις της καλής λειτουργίας των αγαθών που πωλούνται.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται αρχικά και μετρούνται αργότερα στο ονομαστικό ποσό που απαιτείται για το διακανονισμό τους και αυτό το ποσό προσδιορίζεται από τη βέλτιστη εκτίμηση. Στη περίπτωση που υπάρχει πρόβλεψη ενός σημαντικού ποσού ή κάποιου χρονικού

διακανονισμού που μπορεί να έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης, μπορεί να απαιτείται να προ εξοφληθεί το ονομαστικό ποσό της πρόβλεψης (Μπατσινίλας και Πατατούκας, 2012).

Η διάκριση των προβλέψεων είναι σε τρεις κατηγορίες:

- Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους .
- Λοιπές προβλέψεις.
- Προβλέψεις για συνδεδεμένες οντότητες.

Ο σχηματισμός των προβλέψεων στο τέλος της κάθε χρήσης βοηθά ώστε μια επιχείρηση να είναι βιώσιμη, μιας και αποτρέπει το να εμφανιστούν ανύπαρκτα και αβέβαια κέρδη με τη διανομή των οποίων ουσιαστικά διανέμονται και φορολογούνται τα ίδια ή ξένα κεφάλαια της επιχείρησης.

3.2 Προβλέψεις και ΕΛΠ

Βάσει της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να καταβάλλει στο προσωπικό αποζημίωση σε περίπτωση που το απολύσει. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, για κάθε έτος υπηρεσίας που συμπληρώνει ο εργαζόμενος στην επιχείρηση, αποκτά το δικαίωμα να λάβει αντίστοιχη αποζημίωση και η επιχείρηση υποχρεούται να καταβάλλει αυτή την αποζημίωση (Μπατσινίλας και Πατατούκας, 2012).

Βάσει των διατάξεων της 4^{ης} Οδηγίας της Ε.Ε. και των ΕΛΠ, η επιχείρηση υποχρεούται να σχηματίζει προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Οι προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία σχηματίζονται και υπολογίζονται για το τέλος της κάθε χρήσης και καλύπτουν τουλάχιστον τις αποζημιώσεις που θα λάβει το προσωπικό από την επιχείρηση λόγω συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση εξαρτάται από το ύψος των αποδοχών που είχε ο εργαζόμενος και τα έτη απασχόλησής του.

Οι προβλέψεις επιβάλλονται για τους εξής λόγους: (Ντζανάτος, 2008)

- Ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης πρέπει να δείχνουν την πραγματική εικόνα της περιουσιακής κατάστασης της εταιρίας και τα πραγματικά της αποτελέσματα χρήσης.
- Η αποζημίωση που θα καταβληθεί σε όσους αποχωρούν λόγω συνταξιοδότησης ή απόλυσης δεν πρέπει να επιβαρύνει τη χρήση της αποχώρησης και πρέπει να κατανέμεται στις χρήσεις στις οποίες είχε παρασχεθεί η εργασία και να αντιμετωπίζεται κοστολογικά το ίδιο, των οποίων είναι παρακολούθημα.

Βάσει των ανωτέρω στο τέλος κάθε χρήσης πρέπει να σχηματίζονται προβλέψεις για την αποζημίωση του προσωπικού της επιχείρησης που πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον τις αποζημιώσεις εξόδου από την εργασία λόγω συνταξιοδότησης. Οπότε το κατώτατο όριο των προβλέψεων στο τέλος κάθε χρήσης που σχηματίζονται είναι ίσες με: (Μπατσινίλας και Πατατούκας, 2012)

- Το 50% της πλήρους αποζημίωσης που θα έπαιρνε το προσωπικό της επιχείρησης στην περίπτωση που απολυόταν την ημέρα που κλείνει ο ισολογισμός.
- Το 40% της πλήρους αποζημίωσης αν οι εργαζόμενοι υπάγονται στην επικουρική ασφάλιση.

Βάσει της κείμενης νομοθεσίας, το ανώτατο όριο γι' αυτές τις προβλέψεις είναι οι αποζημιώσεις που θα κατέβαλε η επιχείρηση στο προσωπικό της στην περίπτωση που το απέλυε την ημέρα του κλεισίματος του ισολογισμού και προσδιορίζονται βάσει της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας ή βάσει του Κανονισμού που ισχύει στην εταιρία. Οι προβλέψεις αυτές μετρούνται βάσει της αποδεκτής αναλογιστικής μεθόδου, όταν αυτή έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως στην περίπτωση μεγάλων εταιριών που έχουν πολλούς υπαλλήλους με μικρή κινητικότητα και υψηλές αποδοχές για τα οικονομικά δεδομένα της εταιρίας που υπάρχουν κάθε φορά.

Όσον αφορά τις προβλέψεις για τις παροχές στους εργαζομένους μετά την έξοδό τους από την εργασία, λαμβάνεται υπόψη η κινητικότητα του προσωπικού, η οποία επιδρά σημαντικά στο να προσδιοριστεί το ύψος των προβλέψεων αυτών. Στην περίπτωση που η επιχείρηση εφαρμόζει

την αναλογιστική μέθοδο, λαμβάνεται υπόψη η κινητικότητα του προσωπικού. Ωστόσο, υπάρχουν διαφορές όταν υπάρχει επανεκτίμηση στο τέλος κάθε περιόδου των μη χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων μαζί και εκείνων των προβλέψεων που αναγνωρίζονται ως κέρδη ή ζημιές της περιόδου στην οποία έχουν προκύψει. Οι διαφορές που προκύπτουν από τον τελικό διακανονισμό αυτών των ποσών υπόκεινται στον ίδιο χειρισμό. Αν μια επιχείρηση έχει προσδιορίσει τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές απευθείας στα αποτελέσματα εις νέον (δεν αναγνωρίζονται δηλαδή στην κατάσταση αποτελεσμάτων) λαμβάνεται πως παρεκκλίνει από το τι ισχύει στη νομοθεσία έτσι ώστε να ικανοποιηθεί η απαίτηση της εύλογης παρουσίας (Ντζανάτος, 2008).

Βάσει του άρθρου 28 των Ε.Λ.Π. είναι λογιστική πολιτική να προσδιορίζονται οι προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους σύμφωνα με τα ονομαστικά ποσά που προκύπτουν την ημερομηνία του ισολογισμού ή σύμφωνα με την αποδεκτή αναλογιστική μέθοδο. Οπότε η επιλογή να αλλάξει την απόφαση να παρακολουθεί τις προβλέψεις σύμφωνα με την αναλογιστική μέθοδο αντί με βάση τα ονομαστικά ποσά είναι μεταβολή της λογιστικής πολιτικής (Ντζανάτος, 2008).

Στην περίπτωση που δεν αναγνωρίζονται οι παροχές για φορολογικούς σκοπούς προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα κατά το χρόνο που σχηματίζονται αλλά κατά την καταβολή των ποσών, η επιχείρηση οφείλει να παρακολουθεί τις σχετικές πληροφορίες με κάθε τρόπο, σύμφωνα με την κρίση της.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2014 για τα φορολογικά έτη ορίζεται πως οι προβλέψεις δεν εκπίπτουν πλην των επισφαλών απαιτήσεων, οπότε οι προβλέψεις (που αποτελούν έξοδο) που σχηματίζονται για την αποζημίωση του προσωπικού στην περίπτωση που αποχωρήσει από την εργασία δεν αναγνωρίζονται φορολογικά όταν σχηματίζονται αλλά όταν γίνεται η δαπάνη.

Ο υπολογισμός των προβλέψεων γίνεται με βάση το χρόνο κατά τον οποίο παραμένουν ανείσπρακτες οι υπόψη απαιτήσεις και ανάλογα με το ποσό της ληξιπρόθεσμης απαίτησης (οφειλόμενο υπόλοιπο απαίτησης),

(Ντζανάτος, 2008):

Οι προβλέψεις διαχωρίζονται σε δύο ομάδες:

α. Στη πρώτη ομάδα ανήκουν οι προβλέψεις για κινδύνους εκμεταλλεύσεως, οι οποίες σχηματίζονται με χρέωση των οικείων υπολογαριασμών «προβλέψεις εκμεταλλεύσεως». Οι προβλέψεις για κινδύνους εκμεταλλεύσεως προορίζονται να καλύψουν έξοδα της χρήσεως που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά από το σχηματισμό των προβλέψεων. Τα έξοδα αυτά, αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στη χρήση θα είχαν καταχωρηθεί σε προσαύξηση των εξόδων της ομάδας 6.

β. Στη δεύτερη ομάδα ανήκουν οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους (έκτακτες ζημίες και έξοδα) «Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους». Οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους προορίζονται να καλύψουν έκτακτες ζημίες και έκτακτα έξοδα που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά από το σχηματισμό των προβλέψεων. Τα έξοδα αυτά, αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στη χρήση, θα είχαν καταχωρηθεί στους οικείους υπολογαριασμούς των «έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα» και «έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων».

Οι βασικές περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται διενέργεια προβλέψεων στη χώρα μας είναι:

- Αποζημιώσεις που θα κληθεί να καταβάλλει η επιχείρηση από αγωγές τρίτων εναντίων της
- Ποσά που θα κληθεί να καταβάλλει η επιχείρηση για ζημίες που έχει προκαλέσει στο περιβάλλον
- Ποσά που θα πρέπει να καταβληθούν στο μέλλον για απομάκρυνση ενσώματων παγίων καθώς και αποκατάσταση του χώρου στον οποίον λειτουργούσαν
- Οι επαχθείς συμβάσεις και οι δαπάνες αναδιάρθρωσης.

Υπάρχει και μια Τρίτη κατηγορία στοιχείων που δεν αποτελούν προβλέψεις αλλά αναπροσαρμογές στις λογιστικές αξίες για υποτίμηση στοιχείων ενεργητικού(επισφαλών χρεωστών, απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα χρεογράφων κτλ). Δεν πρέπει να γίνεται σύγχυση των προβλέψεων, με τις υποτιμήσεις περιουσιακών στοιχείων όπως απαιτήσεων ενσώματων παγίων και αποθεμάτων. Η υποτίμηση της αξίας ενός αναγνωρισμένου περιουσιακού στοιχείου όπως τα παραπάνω είναι απομείωση και όχι πρόβλεψη. Ο όρος πρόβλεψη έχει επικρατήσει και για αυτά επειδή ο υπολογισμός των υποτιμήσεων γίνεται κατ' εκτίμηση, δηλαδή με πρόβλεψη.

Η προαναφερθείσα κατηγορία δεν καλύπτεται από το πρότυπο 37 σε αντίθεση με τα ΕΛΠ και το άρθρο 26 του Ν.4172/2013.

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Ν.4172/2013 υπολογίζονται οι προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων για τα φορολογικά έτη από το 2014 και μετά. Οι προβλέψεις για διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων εκπίπτουν εκτός από τις εξαιρέσεις του άρθρου 26. Το άρθρο εκπίπτει τις προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων στις εξής δύο κατηγορίες:

- Στις ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις που δεν ξεπερνούν το ποσό των χιλίων ευρώ (1000€) και το διάστημα που δεν έχουν εισπραχθεί ξεπερνάει τους δώδεκα (12) μήνες . Σε αυτή την περίπτωση η οντότητα μπορεί να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).
- Στις ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις που ξεπερνούν το ποσό των χιλίων ευρώ (1000€) και το διάστημα που δεν έχουν εισπραχθεί ξεπερνάει τους δώδεκα (12) μήνες. Σε αυτή την περίπτωση η οντότητα μπορεί να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Χρόνος υπερημερίας (σε μήνες)	Προβλέψεις (σε ποσοστό %)
>12	50
>18	75
>24	100

Απαραίτητη προϋπόθεση για να σχηματίσει ο φορολογούμενος πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων και στις δύο περιπτώσεις είναι να έχουν πραγματοποιηθεί οι απαραίτητες

ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εκάστοτε απαίτησης . Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του 4172/2013 από τον σχηματισμό προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων των μετόχων ή εταίρων της επιχείρησης με ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής δέκα τοις εκατό (10%) και των θυγατρικών εταιρειών της επιχείρησης με ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής δέκα τοις εκατό (10%). Εξαιρέση αποτελεί επίσης ο σχηματισμός προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις που προέρχονται από Δημόσιο φορέα ή των οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης Ο.Τ.Α. (<http://taxpress.gr/archives/18178>)

3.3 Προβλέψεις και ΔΛΠ 37

Ο στόχος του ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία» είναι να διασφαλιστεί ότι τα κατάλληλα κριτήρια αναγνώρισης και βάσεις αποτίμησης εφαρμόζονται στις προβλέψεις, τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις και τα ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία και ότι στις σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις οι χρήστες κατανοούν τη φύση τους, το χρονοδιάγραμμα και το ποσό τους. Η βασική αρχή που καθιερώνεται από το Πρότυπο είναι ότι μια πρόβλεψη θα πρέπει να αναγνωρίζεται μόνο όταν υπάρχει μια υποχρέωση δηλαδή μια παρούσα υποχρέωση που προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος. Επομένως, το πρότυπο αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι στις οικονομικές καταστάσεις θα εξετάζονται μόνο οι αυθεντικές υποχρεώσεις - οι προγραμματισμένες μελλοντικές δαπάνες, ακόμη και αν εγκριθούν από το διοικητικό συμβούλιο ή ισοδύναμο διοικητικό όργανο, αποκλείονται από την αναγνώριση.

Το ΔΛΠ 37, *Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις* κατατάσσει τις υποχρεώσεις σε δύο κατηγορίες: προβλέψεις ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Οι προβλέψεις είναι υποχρεώσεις που πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης υποχρεώσεων και ως εκ τούτου αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης της οικονομικής οντότητας. Αυτές οι υποχρεώσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης ταξινομούνται ως ενδεχόμενες υποχρεώσεις και εμφανίζονται στις σημειώσεις. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων για την εφαρμογή του ΔΛΠ 37 αποτελείται από τρία βήματα. Πρώτον, οι λογιστές πρέπει να εκτιμήσουν την πιθανότητα μιας πιθανής απώλειας υιοθετώντας μια αριθμητική αξία. Στη συνέχεια, οι

λογιστές πρέπει να επιλέξουν μια φραστική φράση (δηλ. το κατώφλι απόφασης), όπως πιθανό ή απομακρυσμένο, το οποίο περιγράφει καλύτερα αυτή την τιμή. Τέλος, αν η υποχρέωση θεωρηθεί πιθανή, οι λογιστές πρέπει να αναγνωρίζουν στις οικονομικές καταστάσεις, εάν δε θεωρείται πιθανή, πρέπει να αποκαλύψουν την υποχρέωση και αν θεωρηθεί απομακρυσμένη, τότε δεν απαιτείται καμία ενέργεια. Καθώς η πιθανότητα κάθε πιθανής απώλειας ποικίλλει, η διαδικασία εκχώρησης αριθμητικής τιμής στην αβεβαιότητα της απώλειας εξαρτάται από την περίπτωση και εξαρτάται από το πλαίσιο και έτσι, η επιλογή μιας συγκεκριμένης αριθμητικής τιμής εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ιδιαιτερότητες κάθε απώλειας.

Επιπλέον, η εκτίμηση της πιθανότητας κάθε απώλειας μπορεί να μην αποτελεί μέρος μιας λογιστικής απόφασης, όπως συχνά γίνεται από εμπειρογνώμονες ή ανθρώπους που είναι πιο εξοικειωμένοι με την περίπτωση (π.χ. εταιρικός σύμβουλος σε περίπτωση απώλειας διαφορών).

Το ΔΛΠ 37 ορίζει μια πρόβλεψη ως «αβέβαιη χρονική στιγμή ή ποσό υποχρέωσης». Επιπλέον, οι προβλέψεις υπόκεινται στις λεπτομερείς απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΛΠ 37. Ο στόχος του ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία» είναι να διασφαλιστεί ότι τα κατάλληλα κριτήρια αναγνώρισης και βάσεις αποτίμησης εφαρμόζονται στις προβλέψεις, τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις και τα ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία και ότι στις σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις οι χρήστες κατανοούν τη φύση τους, το χρονοδιάγραμμα και το ποσό τους. Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα πρόβλεψη είναι μια υποχρέωση αβέβαιου χρόνου ή ποσού. Το πρότυπο επισημαίνει ότι οι εταιρείες δεν μπορούν πλέον να προβλέπουν γενικές διατάξεις. Επιπλέον, οι προβλέψεις υπόκεινται στις λεπτομερείς απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΛΠ 37 (IAS 37).

Η πρόβλεψη αφορά γενικά τα μέτρα που έλαβε η διοίκηση για να μειώσει δραστικά τα τρέχοντα κέρδη ανά μετοχή, προκειμένου να αυξηθούν τα μελλοντικά κέρδη ανά μετοχή. Οι μάνατζερ μπορούν να επωφεληθούν από ένα αποδεκτό γεγονός για να μειώσουν περαιτέρω το εισόδημα των αντίστοιχων περιόδων αναβάλλοντας έσοδα ή χρεώνοντας περισσότερες από τις κανονικές δαπάνες για την περίοδο που επηρεάζεται από κάποιο γεγονός. Με αυτόν τον τρόπο, η εταιρία θα φαίνεται σίγουρα να έχει σημειώσει πρόοδο σε περιόδους που ακολουθούν την περίοδο της καταστροφής. Αν τα κέρδη είναι τόσο χαμηλά που ανεξάρτητα από τις επιλεγμένες λογιστικές διαδικασίες δεν θα επιτευχθούν τα κέρδη-στόχοι, τα διευθυντικά στελέχη έχουν κίνητρα να μειώσουν περαιτέρω τα κέρδη τους αναβάλλοντας έσοδα ή επιταχύνοντας τις διαγραφές.

Το ΔΛΠ 37 διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του πρέπει να αναγνωρίζονται εάν υπάρχουν τρία αναγνωρίσιμα κριτήρια που πληρούνται (Νεγκάκης 2015):

(α) εάν με βάση όλα τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, είναι πιθανότερο ότι υπάρχει μια παρούσα υποχρέωση και

(β) εάν είναι πιθανό (= πιθανότερο από ότι όχι) ότι θα υπάρξει εκροή πόρων που απαιτούνται για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και

(γ) εάν μπορεί να γίνει αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης.

Μια οικονομική οντότητα πρέπει να αναγνωρίσει μια πρόβλεψη εάν, και μόνο εάν:

(α) υφίσταται παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότος του παρελθόντος (το υποχρεωτικό γεγονός).

(β) μια εκροή οικονομικού οφέλους για τον διακανονισμό της υποχρέωσης είναι πιθανή («πιθανότερο από ό, τι όχι»).

(γ) το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Το ΔΛΠ 37 καλύπτει τις προβλέψεις, τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις και τα ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία, αλλά αποκλείει εκείνες που σχετίζονται με εκτελεστικές συμβάσεις, εκτός εάν αυτές είναι επαχθείς. Οι κανόνες όμως δεν ισχύουν για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλαμβάνει ο αποκτών σε συνένωση επιχειρήσεων, οι οποίες εξετάζονται στο ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» ή στις προβλέψεις που καλύπτονται από πιο συγκεκριμένα πρότυπα (παραδείγματος χάριν εκείνα που αφορούν συμβάσεις κατασκευής, φόρους εισοδήματος, μισθώσεις (με εξαίρεση τις επαχθείς μισθώσεις), παροχές σε εργαζόμενους, ασφαλιστήρια συμβόλαια και αναγνώριση εσόδων) ή σε στοιχεία όπως αποσβέσεις, απομείωση περιουσιακών στοιχείων ή επισφαλείς απαιτήσεις που είναι προσαρμογές στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων. Το ΔΛΠ 37 δεν εφαρμόζεται στις προβλέψεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικά

μέσα (συμπεριλαμβανομένων των εγγυήσεων) που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση» (Νεγκάκης 2015).

Μια πρόβλεψη αναγνωρίζεται όταν μια οικονομική οντότητα έχει μια παρούσα δέσμευση (νόμιμη ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα του παρελθόντος και είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για την εξόφληση της υποχρέωσης και μπορεί να γίνει αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού έκανε. Μια οικονομική οντότητα θα είναι κανονικά σε θέση να προσδιορίσει ένα εύρος πιθανών αποτελεσμάτων επαρκή ώστε να επιτρέπει την αξιόπιστη εκτίμηση της υποχρέωσης.

Μία πρόβλεψη απαιτείται μόνο βάσει του ΔΛΠ 37 στον τρέχοντα ισολογισμό για υποχρεώσεις που υφίστανται κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και δε θα πρέπει να είναι η κατανομή του συνολικού κόστους καθαρισμού καθ' όλη τη διάρκεια της δραστηριότητας (Νεγκάκης 2015).

Εάν προκύψουν περαιτέρω ζημίες από την παραγωγή, το κόστος αποκατάστασης της ζημίας είναι το κόστος παραγωγής το οποίο πρέπει να αναγνωριστεί ως υποχρέωση, όπως συμβαίνει στην παραγωγή.

Οι προβλέψεις αποτιμώνται στην καλύτερη δυνατή εκτίμηση (συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων και των αβεβαιοτήτων) των δαπανών που απαιτούνται για την εξόφληση της παρούσας υποχρέωσης και αντανακλούν την παρούσα αξία των δαπανών που απαιτούνται για τον διακανονισμό της υποχρέωσης όταν η χρονική αξία του χρήματος είναι σημαντική. Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη πρέπει να είναι η καλύτερη εκτίμηση των δαπανών που απαιτούνται για την εξόφληση της παρούσας υποχρέωσης κατά την ημερομηνία χρηματοοικονομικής αναφοράς, δηλαδή το ποσό που μια οικονομική οντότητα θα πληρώσει λογικά για να διακανονίσει την υποχρέωση στο τέλος της περιόδου χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ή να τη μεταβιβάσει σε τρίτο μέρος (Νεγκάκης 2015).

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 37, η μέτρηση βασίζεται στην καλύτερη εκτίμηση της διοίκησης, τη σταθμισμένη μέση πιθανότητα ή τα πιθανά αποτελέσματα των πιθανών εκροών. Καμία καθοδήγηση δε δίνεται σχετικά με αυτή τη μέθοδο για τη χρήση ή τον τρόπο προσδιορισμού της καλύτερης εκτίμησης της υποχρέωσης που πρέπει να αναγνωριστεί. Η εκτίμηση δε γίνεται από τη διοίκηση της οντότητας, αλλά υπό το πρίσμα όλων των διαθέσιμων πληροφοριών,

συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ελήφθησαν μετά το τέλος της ημερομηνίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και μπορεί να συμπληρώνεται από αποδεικτικά στοιχεία ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων (Πρωτοψάλτης και Βρουστούρης, 2012).

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη θα πρέπει να είναι η βέλτιστη εκτίμηση των δαπανών που απαιτούνται για τον διακανονισμό της παρούσας υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, δηλαδή το ποσό που η οικονομική οντότητα θα πληρώσει λογικά για να διακανονήσει την υποχρέωση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ή να τη μεταβιβάσει σε τρίτο μέρος. Αυτό σημαίνει:

Οι προβλέψεις για έκτακτα γεγονότα (αναδιάρθρωση, περιβαλλοντική εκκαθάριση, διακανονισμός μιας δίκης) μετρούνται στο πιο πιθανό ποσό. (ΔΛΠ 37.40). Οι προβλέψεις για μεγάλο μέγεθος γεγονότων (εγγυήσεις, επιστροφές πελατών) μετρούνται σε μια πιθανώς σταθμισμένη αναμενόμενη τιμή. (ΔΛΠ 37.39) Και οι δύο μετρήσεις είναι σε παρούσα αξία με προεξόφληση χρησιμοποιώντας ένα προεξοφλητικό επιτόκιο προεξόφλησης που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την χρονική αξία του χρήματος και τους ειδικούς κινδύνους για την υποχρέωση. (ΔΛΠ 37.45 και 37.47).

Για την επίτευξη της καλύτερης εκτίμησής της, η οντότητα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που περιβάλλουν τα υποκείμενα γεγονότα. (ΔΛΠ 37.42) (Πρωτοψάλτης και Βρουστούρης, 2012).

Το ΔΛΠ 37 απαιτεί από τις οντότητες να υπολογίζουν τις υποχρεώσεις με «την καλύτερη εκτίμηση των δαπανών που απαιτείται για την εξόφληση της παρούσας υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου αναφοράς». Το ποσό αυτό είναι το ποσό που η οικονομική οντότητα θα πληρώσει λογικά για να διακανονήσει την υποχρέωση στο τέλος της περιόδου αναφοράς ή να το μεταβιβάσει σε τρίτο πρόσωπο τη δεδομένη στιγμή». Το ποσό αυτό καθορίζεται συνήθως με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμιακών ροών που απαιτούνται για διακανονισμό της ευθύνης και την προεξόφλησή τους στην παρούσα αξία τους (Πρωτοψάλτης και Βρουστούρης, 2012).

Η οικονομική οντότητα πρέπει να παρουσιάζει και να γνωστοποιεί πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις χρηματοοικονομικές επιπτώσεις από προβλέψεις και τη γνωστοποίηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και ενδεχόμενων απαιτήσεων.

Για κάθε κατηγορία προβλέψεων, η οικονομική οντότητα γνωστοποιεί: (Ντζανάτος, 2008)

- (i) τη λογιστική αξία στην αρχή και στο τέλος της περιόδου,
- (ii) πρόσθετες προβλέψεις που έγιναν κατά την περίοδο, συμπεριλαμβανομένων των αυξήσεων των υφιστάμενων διατάξεων,
- (iii) ποσά που χρησιμοποιήθηκαν (δηλ. πραγματοποιήθηκαν και χρεώθηκαν έναντι της πρόβλεψης) κατά τη διάρκεια της περιόδου.
- (iv) αχρησιμοποίητα ποσά που αντιστράφηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου
- v) την αύξηση κατά τη διάρκεια της περιόδου του προ εξοφλημένου ποσού που προέκυψε από το πέρασμα του χρόνου και το αποτέλεσμα οποιασδήποτε μεταβολής του προεξοφλητικού επιτοκίου.

Επίσης η οικονομική οντότητα γνωστοποιεί: (Ντζανάτος, 2008)

- (i) μια σύντομη περιγραφή της φύσης της υποχρέωσης και του αναμενόμενου χρονοδιαγράμματος οποιωνδήποτε εκροών οικονομικών οφελών που προκύπτουν.
- (ii) ένδειξη των αβεβαιοτήτων σχετικά με το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα αυτών των εκροών.
- (iii) το ποσό κάθε αναμενόμενης αποζημίωσης, αναφέροντας το ποσό οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου που υπήρξε αναγνωρισμένο.

Συνεπώς, δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημίες εκμετάλλευσης, καθώς αυτές δεν ανταποκρίνονται στον ορισμό της υποχρέωσης ή στα γενικά κριτήρια αναγνώρισης που καθορίζονται για τις προμήθειες. Σε κάθε περίπτωση, το πρότυπο θεωρεί ότι η προσδοκία των μελλοντικών λειτουργικών ζημιών που προέρχονται από τις συνήθεις δραστηριότητες μπορεί να αποτελούν ένδειξη ότι ορισμένα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να απομειωθούν και η οικονομική οντότητα πρέπει να ελέγξει τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία για απομείωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 36 «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων».

Εκτός από εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, η οντότητα θα είναι σε θέση να προσδιορίσει μια σειρά από πιθανές εκβάσεις για την αβέβαιη κατάσταση και ως εκ τούτου, μπορεί να εκτιμήσει

το ποσό της υποχρέωσης που είναι επαρκώς αξιόπιστο για να χρησιμοποιηθεί για την αναγνώριση της πρόβλεψης (Ντζανάτος, 2008).

Μόνο σε ορισμένες σπάνιες περιπτώσεις, για παράδειγμα σε μια δίκη, μπορεί να μην είναι σαφής η υφιστάμενη υποχρέωση ή το εκτιμώμενο ποσό της. Σε περίπτωση αμφιβολίας, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της γνώμης των εμπειρογνομόνων, καθώς και τα γεγονότα μετά το κλείσιμο και, βάσει αυτού, θα πρέπει να διαπιστωθεί εάν είναι πιθανότερο ότι υφίσταται παρούσα υποχρέωση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού (Ντζανάτος, 2008).

Ανάλογα με τα αποτελέσματα των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων, οφείλει:

- Να αναγνωρίσει την πρόβλεψη.
- Να γνωστοποιήσει ενδεχόμενη υποχρέωση στις σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Για κάθε είδος πρόβλεψης, η οικονομική οντότητα πρέπει να γνωστοποιεί: (Ντζανάτος, 2008)

- Τη λογιστική αξία στην αρχή και στο τέλος της περιόδου.
- Επιδόματα που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου, συμπεριλαμβανομένων και αυξήσεων στις υφιστάμενες προβλέψεις.
- Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου.
- Αχρησιμοποίητα ποσά που θα επιστραφούν ή θα διακανονιστούν κατά τη διάρκεια της περιόδου.
- Αύξηση κατά τη διάρκεια της περιόδου σε υπόλοιπα που υπόκεινται σε έκπτωση (Ντζανάτος, 2008):.

Στην περίπτωση αυτή, δεν απαιτείται να παρέχει συγκριτικές πληροφορίες.

Θα πρέπει επίσης να γνωστοποιούνται τα εξής: (Ντζανάτος, 2008)

- Σύντομη περιγραφή της φύσης της αναληφθείσας υποχρέωσης και των αναμενόμενων χρονοδιαγραμμάτων κάθε εκροών οικονομικών οφελών που προκύπτουν.

- Μια ένδειξη των αβεβαιοτήτων σχετικά με το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα αυτών των εκροών.
- Το ποσό κάθε αναμενόμενης αποζημίωσης.
- Όταν δεν είναι δυνατόν να γνωστοποιηθούν οι απαιτούμενες πληροφορίες, το γεγονός αυτό πρέπει να αναφέρεται στις σχετικές σημειώσεις.

3.4 Προβλέψεις και US GAAP

Σύμφωνα με τα U.S. GAAP, τα ASC 450 και τα ASC 460 είναι οι κύριες πηγές καθοδήγησης σχετικά με τις απρόβλεπτες καταστάσεις.

Στο US GAAP μια πρόβλεψη σημαίνει δαπάνη. Από την άλλη πλευρά, στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΠ), μια πρόβλεψη σημαίνει υποχρέωση. Έτσι, στις Ηνωμένες Πολιτείες, μια διάταξη για τους φόρους εισοδήματος είναι η ίδια ως δαπάνη φόρου εισοδήματος, ενώ σε διεθνές επίπεδο, μια πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος σημαίνει υποχρέωση για πληρωτέους φόρους εισοδήματος.

Μια πρόβλεψη για το US GAAP πρέπει να αναγνωρίζεται όταν:

- (α) μια επιχείρηση έχει μια παρούσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα ενός παρελθόντος γεγονότος.
- (β) είναι πιθανό ότι μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν τα οικονομικά πλεονεκτήματα θα απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης και
- (γ) μπορεί να γίνει αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης.

Εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, δεν πρέπει να αναγνωρίζεται καμία πρόβλεψη. Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις θα είναι σαφές αν παρελθόν γεγονός οδήγησε μια παρούσα υποχρέωση. Σε σπάνιες περιπτώσεις, για παράδειγμα σε μια δίκη, μπορεί να αμφισβητηθεί είτε έχουν συμβεί ορισμένα γεγονότα είτε προκύπτουν τα γεγονότα αυτά σε μια παρούσα υποχρέωση. Σε μια τέτοια περίπτωση, μια επιχείρηση καθορίζει εάν η παρούσα υποχρέωση υφίσταται κατά την ημερομηνία του ισολογισμού λαμβάνοντας υπόψη όλα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία,

συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της γνώμης εμπειρογνομόνων. Τα αποδεικτικά στοιχεία περιλαμβάνουν ενδεχόμενα πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχονται από γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού (US GAAP).

3.5 Σύγκριση και διαφορές ΕΛΠ-ΔΠΧΑ

Γενικότερα, όσον αφορά τις διατάξεις των ΕΛΠ καθορίζεται η δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων και δίνεται ένα υπόδειγμα αυτών των καταστάσεων, που πρέπει να τηρούν όλες οι Α.Ε. και Ε.Π.Ε. Αντιθέτως, στα Δ.Π.Χ.Α. δεν καθορίζεται κάποιο υπόδειγμα οικονομικών καταστάσεων και παρέχεται μόνο ο ελάχιστος αριθμός των λογαριασμών που πρέπει να παρατίθεται σε αυτές τις καταστάσεις. Βάσει των διατάξεων των ΕΛΠ, η αποτίμηση του συνόλου σχεδόν των περιουσιακών στοιχείων γίνεται βάσει των διατάξεων της νομοθεσίας και των καθορισμένων λογιστικών αρχών και μεθόδων. Αντιθέτως, βάσει των Δ.Π.Χ.Α. η αποτίμηση σχεδόν όλων των περιουσιακών στοιχείων γίνεται βάσει των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης (Νεγκάκης, 2015).

Γενικά, στο ΕΛΠ οι προβλέψεις υπολογίζονται βάσει της καθαρής παρούσας αξίας τους. Οι προβλέψεις λογίζονται, βάσει της φορολογικής νομοθεσίας, στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει τυπικά η σχετική υποχρέωση κατά την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται ο ισολογισμός. Η επιχείρηση παλαιότερα με το Ν. 2238/1994 (ισχύς έως 31/12/2013) σχημάτιζε πρόβλεψη, ανεξάρτητα αν υπήρχαν ή δεν υπήρχαν περιπτώσεις πελατών που καθυστερούσαν τις πληρωμές τους ή αν μια απαίτηση, για οποιονδήποτε λόγο, ήταν 2/21 επισφαλής ή ανεπίδεκτη είσπραξης. Με το νέο καθεστώς (Ν. 4172/2013, άρθρο 26) για να καταγραφεί στα βιβλία της επιχείρησης ποσό επισφαλούς απαίτησης (ως έξοδο) θα πρέπει πράγματι να είναι επισφαλές με βάση τα κριτήρια που θέτει ο νόμος. Η πρόβλεψη αναφέρεται σε συγκεκριμένη συναλλαγή και όχι στο σύνολο των συναλλαγών με τον πελάτη ή το χρεώστη. Δε δημιουργείται ιδιότυπο αποθεματικό προβλέψεων κατά τη λογιστική εγγραφή της επισφάλειας αλλά χρεώνεται ο λογαριασμός εξόδου, όμως η πίστωση αφορά λογαριασμό υποχρέωσης.

Στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων, βάσει του ΔΛΠ 37, δίνονται επαρκείς πληροφορίες για τις προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία

έτσι ώστε οι χρήστες να αντιλαμβάνονται τη φύση, το χρονοδιάγραμμα και το ποσό τους. Το πρότυπο εφαρμόζεται από όλες τις οικονομικές μονάδες για τη λογιστική των προβλέψεων, εκτός αν πρόκειται για επαχθή σύμβαση και εκείνες που καλύπτονται από κάποιο άλλο πρότυπο (Νεγκάκης 2015).

Το ΔΛΠ 37 δεν εφαρμόζεται για προβλέψεις κάποιων περιπτώσεων, όταν κάποιο άλλο πρότυπο ασχολείται με έναν ειδικό τύπο πρόβλεψης, ενδεχόμενης υποχρέωσης ή ενδεχόμενης απαίτησης, όπως είναι οι παρακάτω (Νεγκάκης, 2015):

- Χρηματοοικονομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των εγγυήσεων (ΔΛΠ 39).
- Συμβάσεις κατασκευής (ΔΛΠ 11),
- Φόρους εισοδήματος (ΔΛΠ 12),
- Μισθώσεις (ΔΛΠ 17),
- Παροχές σε εργαζομένους (ΔΛΠ 19),
- Ασφαλιστήρια συμβόλαια (Δ.Π.Χ.Α. 4).

3.6 Σύγκριση και διαφορές ΔΠΧΑ-GAAP

Μία από τις ομοιότητες μεταξύ της GAAP των ΗΠΑ και των ΔΠΧΑ όσον αφορά ενδεχόμενες υποχρεώσεις και προβλέψεις είναι ότι και οι δύο απαιτούν την αναγνώριση μιας ζημίας που βασίζεται, εν μέρει, στο αν είναι πιθανό ότι θα συμβούν ένα ή περισσότερα μελλοντικά συμβάντα που επιβεβαιώνουν ότι έχει συμβεί ένα ζημιογόνο γεγονός. Ωστόσο, ο όρος «πιθανό» ορίζεται διαφορετικά σύμφωνα με τα US GAAP και τα ΔΠΧΑ. Άλλες ομοιότητες είναι ότι και τα δύο απαγορεύουν την αναγνώριση των εξόδων που συνδέονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες που αναμένεται να συμβούν στο μέλλον. Αμφότερες απαιτούν γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με ενδεχόμενες υποχρεώσεις που δεν αναγνωρίζονται, εκτός αν υπάρχει η πιθανότητα εμφάνισης εκροής πόρων που έχουν οικονομικά οφέλη και είναι κάτι περισσότερο από απομακρυσμένες.

Ενώ υπάρχουν κάποιες ομοιότητες που σχετίζονται με τη λογιστική των προβλέψεων σύμφωνα με το US GAAP και τα ΔΠΧΑ υπάρχουν επίσης και μερικές σημαντικές διαφορές (Πρωτοψάλτης και Βρουστούρης, 2012).

Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε πως ορίζεται η πρόβλεψη σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και τα US GAAP.

Πίνακας 1- Διαφορές στη μέτρηση των προβλέψεων των US GAAP και ΔΠΧΑ

US GAAP	IFRS
ASC 410, 420 και 450	IAS 37
Ορίζει ένα συμβάν ως εξής: «Μια υπάρχουσα κατάσταση ή σύνολο περιστάσεων που εμπεριέχουν αβεβαιότητα ως προς το πιθανό κέρδος (απρόβλεπτα κέρδος) ή ζημία (απρόβλεπτη ζημία) σε μια οντότητα που τελικά θα επιλυθεί όταν συμβαίνουν ένα ή περισσότερα μελλοντικά γεγονότα ή δε συμβούν .	Η παράγραφος 10 του ΔΛΠ 37 ορίζει μια πρόβλεψη ως «Υποχρέωση αβέβαιης χρονικής στιγμής ή ποσού.» Συγκεκριμένα, το ΔΛΠ37, απαιτεί να αναγνωρίζεται πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις όταν «αυτό είναι πιθανό (δηλαδή πιο πιθανό από ότι όχι) από ότι να απαιτηθεί στο μέλλον εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη που διευρύνουν την υποχρέωση».
Το ASC 450 απαιτεί όποτε όλα τα αποτελέσματα είναι εξίσου πιθανά να εμφανιστούν, το χαμηλό τέλος του εύρους συσσωρεύεται.	Όταν όλα τα πιθανά αποτελέσματα είναι εξίσου πιθανό να συμβούν, το μέσο του εύρους είναι δεδουλευμένο.
Το ASC 450 απαιτεί δεδουλευμένα για το πιθανότερο ποσό.	Όταν μετράτε μία μόνο υποχρέωση, το εξατομικευμένο πιο πιθανό αποτέλεσμα μπορεί να είναι η καλύτερη εκτίμηση της υποχρέωσης. • Εάν η υποχρέωση περιλαμβάνει ένα μεγάλο μέρος στοιχείων, η υποχρέωση υπολογίζεται με

ζύγιση όλων των πιθανών εκβάσεων από τις σχετικές πιθανότητες (δηλ. χρησιμοποιείται η πιθανή σταθμισμένη αναμενόμενη αξία).

Τα ΔΛΠ απαιτούν προεξόφληση όταν το αποτέλεσμα της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντικό.

Πηγή : <https://www.iasplus.com/en-us/standards/ifrs-usgaap/contingencies>

Ο πίνακας δύο μας δείχνει τις διαφορές στις προβλέψεις αναδιάρθρωσης.

Πίνακας 2- Διαφορές στις προβλέψεις αναδιάρθρωσης των US GAAP και ΔΠΧΑ

US GAAP	IFRS
Αναγνωρίζεται μια υποχρέωση αναδιάρθρωσης όταν συμβαίνει η συναλλαγή ή το γεγονός που αφήνει λίγη ή καμία διακριτική ευχέρεια για να αποφύγει μελλοντική μεταφορά ή χρήση περιουσιακών στοιχείων για να διευθετηθεί η υποχρέωση. Ένα σχέδιο εξόδου ή διάθεσης, δεν αυξάνει την υποχρέωση.	Μια υποχρέωση αναδιάρθρωσης αναγνωρίζεται αν ανακοινώνεται λεπτομερώς επίσημα ένα σχέδιο ή η εφαρμογή ενός τέτοιου σχεδίου έχει αρχίσει.

Πηγή : <https://www.iasplus.com/en-us/standards/ifrs-usgaap/contingencies>

Τέλος στο τρίτο πίνακα βλέπουμε σημειώσεις που αφορούν τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στις δύο θεωρίες όπως το πότε δημιουργείται μια πρόβλεψη, πως υπολογίζεται το πόσο της πρόβλεψης πότε γίνεται έκπτωση στην αξία της πρόβλεψης.

Πίνακας 3- Βασικές διαφορές των US GAAP και ΔΠΧΑ

	US GAAP	ΔΛΠ
Όριο αναγνώρισης	<p>Η πρόβλεψη αναγνωρίζεται εάν είναι πιθανό ότι έχει σχηματισθεί υποχρέωση και το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί εύλογα.</p> <p>Ωστόσο, σε αντίθεση με τα Δ.Π.Χ.Α. «πιθανή» - εν προκειμένω σημαίνει πιθανό να συμβεί.</p>	<p>Η πρόβλεψη αναγνωρίζεται όταν η απώλεια είναι «περισσότερο πιθανή από το μη» (γενικά > 50% πιθανότητα).</p> <p>Η πρόβλεψη αναγνωρίζεται για νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση που προκύπτει από παρελθόν γεγονός, εάν υπάρχει «πιθανή» εκροή πόρων και το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.</p> <p>«Πιθανή» σημαίνει σε αυτό το πλαίσιο πιο πιθανό από ό, τι όχι.</p>
Μέτρηση των προβλέψεων	<p>Το ποσό που είναι πιο πιθανό να συμβεί. Σε αντίθεση με τα ΔΛΠ η πρόβλεψη μετριέται χρησιμοποιώντας μια «εύλογη εκτίμηση». Σύμφωνα με την υποχρέωση άλλων προτύπων, οι προβλέψεις των Δ.Π.Χ.Α. αποτιμώνται στην εύλογη αξία.</p>	<p>Εκτός αν η εύλογη αξία μιας υποχρέωσης είναι παρατηρήσιμη στην αγορά, μια πρόβλεψη υπολογίζεται με τη «βέλτιστη εκτίμηση» των δαπανών που πρόκειται να πραγματοποιηθούν.</p>
Έκπτωση των προβλέψεων	<p>Σε αντίθεση με τα Δ.Π.Χ.Α. οι αναγνωρισμένες προβλέψεις δε μειώνονται, εκτός από περιορισμένες περιπτώσεις, στις οποίες ισχύει ειδική απαίτηση.</p>	<p>Απαιτείται όταν η χρονική αξία του χρήματος είναι απτή.</p>

	Αποδεκτή η έκπτωση μόνο αν το χρονοδιάγραμμα της πληρωμής είναι σταθερό ή εύκολα προσδιορίσιμο.	
Χρονοδιάγραμμα της αναδιάρθρωσης των προβλέψεων	Εξέταση κάθε είδος κόστους ατομικά για τον προσδιορισμό των δεδουλευμένων.	Έμφαση στην αναγνώριση του κόστους ως σύνολο.
Πρόβλεψη για μελλοντικές ζημιές εκμετάλλευσης	Όπως και στο ΔΛΠ δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη για μελλοντικές ζημιές εκμετάλλευσης.	Δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη για μελλοντικές ζημιές εκμετάλλευσης.
Δικαίωμα αποζημίωσης	Σε αντίθεση με τα Δ.Π.Χ.Α. μια πρόβλεψη για δαπάνες αναδιάρθρωσης δ αναγνωρίζεται μέχρι να υπάρξει ένα επίσημο σχέδιο και να παρουσιαστούν λεπτομέρειες για την αναδιάρθρωση.	Μια πρόβλεψη για τις δαπάνες εκμετάλλευσης δεν αναγνωρίζεται μέχρι να υπάρξει επίσημο σχέδιο και να παρουσιαστούν λεπτομέρειες σχετικά με την αναδιάρθρωση.
Πρόβλεψη για τα ίδια στοιχεία του ενεργητικού	Οι προβλέψεις δεν αναγνωρίζονται για την επισκευή ή τη συντήρηση των ιδίων στοιχείων ή για την αυτοσφάλιση.	Οι προβλέψεις δεν αναγνωρίζονται για την επισκευή ή τη συντήρηση των ιδίων στοιχείων του ενεργητικού ή για την αυτοσφάλιση.
Πρόβλεψη για τη λήξη των συμβολαίων.	Σε αντίθεση με το Δ.Π.Χ.Α. για το κόστος τερματισμού της σύμβασης που σχετίζεται με την αναδιάρθρωση, μια υποχρέωση αναγνωρίζεται μόνο όταν η σύμβαση έχει τερματιστεί σύμφωνα με τους όρους της.	Το ΔΛΠ δεν αναφέρει συγκεκριμένα αν επιτρέπεται η πρόβλεψη για το κόστος τερματισμού της σύμβασης.

Πηγή : <https://www.iasplus.com/en-us/standards/ifrs-usgaap/contingencies>

3.7 Συμπεράσματα

Στη λογιστική πρόβλεψη είναι μια εκτίμηση που κάνει η ανώτερη διοίκηση εν αναμονή της αδυναμίας του πελάτη να πληρώσει ένα δάνειο ή εισπρακτέο λογαριασμό. Οι προβλέψεις για τις απώλειες εγγραφής είναι σημαντικές επειδή βοηθούν τους διευθυντές των τμημάτων να διαχειρίζονται κατάλληλα τον πιστωτικό κίνδυνο στις λειτουργικές δραστηριότητες.

Οι προβλέψεις γενικά εξαρτώνται από τον ορισμό μιας υποχρέωσης, δεδομένου απαιτείται η πρόβλεψη όταν αναγνωρίζεται η υποχρέωση. Όταν η υποχρέωση αναγνωρίζεται στον ισολογισμό μια αντίστοιχη εγγραφή πραγματοποιείται στα κέρδη και το λογαριασμό των ζημιών. Οι όροι υποχρεώσεις και προβλέψεις χρησιμοποιούνται μερικές φορές με ελαφρώς διαφορετικούς τρόπους, μερικές φορές ως υποχρέωση στον ισολογισμό χρησιμοποιείται μια πρόβλεψη στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και μερικές φορές ως πρόβλεψη τόσο στον ισολογισμό όσο και στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Όπως αναφέρεται στο πλαίσιο του ΔΛΠ, ο όρος που χρησιμοποιείται μπορεί να εξαρτάται από το βαθμό εκτίμησης που χρησιμοποιείται για τον ποσοτικό προσδιορισμό του ποσού, επειδή ορισμένες χώρες διαχωρίζουν μια υποχρέωση στο υπόλοιπο (συγκεκριμένο και ορισμένο ποσό) και μια πρόβλεψη στον ισολογισμό (ένα ποσό που εκτιμήθηκε).

Ορισμένες διατάξεις που είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τη φορολογία σχετίζονται περισσότερο με ένα υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο από μια υποχρέωση, όπως τα χρέη ή οι απαιτήσεις. Σε αυτές τις περιπτώσεις το ποσό της πρόβλεψης υπολογίζεται με αναφορά στο περιουσιακό στοιχείο όταν η εταιρεία αξιολογεί την αποτίμηση των χρεών ή των απαιτήσεων. Για το σκοπό αυτό, το αποτέλεσμα που έχουν οι προβλέψεις επί του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως, δηλαδή τη φορολογική βάση, παρουσιάζει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Από άποψη λογιστικής, μια πρόβλεψη είναι ουσιαστικά υποχρέωση που είναι αβέβαιη στο χρονοδιάγραμμα ή σε ποσό. Θα πρέπει να αναγνωρίζεται στους λογαριασμούς (δηλ. δημιουργείται) μόνο όταν η εταιρεία έχει μια παρούσα υποχρέωση, ως αποτέλεσμα ενός παρελθόντος γεγονότος, είναι πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για την εκπλήρωση της υποχρέωσης (για παράδειγμα μετρητά για πληρωμή) και το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Στο πλαίσιο του ΔΛΠ 37 υπάρχει συνεπώς χρήσιμη καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο όταν πρέπει να δημιουργηθεί μια πρόβλεψη στους λογαριασμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

4.1 Εισαγωγή

Παλαιότερες έρευνες έχουν παρουσιάσει στοιχεία σχετικά με το γεγονός ότι τα στελέχη ασχολούνται με τη διαχείριση των κερδών. Οι πιέσεις που ασκούνται στους μάνατζερ και οι απαιτήσεις των διοικήσεων για υψηλά κέρδη και γρήγορα αποτελέσματα είναι σύνηθες φαινόμενο στις μέρες μας. Η γρήγορες αλλαγές που συμβαίνουν σε παγκόσμιο επίπεδο και οι ταχύτητες που εξελίσσονται τα γεγονότα έχουν κάνει επιτακτική ανάγκη την επίτευξη των στόχων. Η χειραγώγηση των προβλέψεων έχει αποτυπωθεί ως κίνητρο για τη διαμόρφωση του τελικού σκοπού, με αποτέλεσμα οι μάνατζερ να αποκομίζουν μεγάλα οικονομικά οφέλη με την ενεργοποίηση των bonus τους. Το ερώτημα που δημιουργείται στο παρόν κεφάλαιο είναι ποια είναι τα κίνητρα που οδηγούν στη χειραγώγηση των προβλέψεων και με ποιους τρόπους και ποιες τεχνικές εφαρμόζουν οι χρήστες τους.

4.2 Μεθοδολογία

Τα κίνητρα για τη διαχείριση των κερδών προκύπτουν από συμβατικές συμφωνίες, τις ανησυχίες της κεφαλαιαγοράς και τις κανονιστικές ανησυχίες. Ένας τρόπος με τον οποίο τα στελέχη διαχειρίζονται τα κέρδη είναι μέσω της χειραγώγησης των δεδουλευμένων στοιχείων χωρίς άμεσες συνέπειες των ταμειακών ροών (καθαρές πράξεις απόκτησης). Παραδείγματα καθαρής χειραγώγησης σε δεδουλευμένη βάση περιλαμβάνουν η υπό χρησιμοποίηση των δαπανών για επισφαλείς απαιτήσεις, η καθυστέρηση των διαγραφών των περιουσιακών στοιχείων και η ευκαιριακή επιλογή λογιστικών μεθόδων. Η καθαρή χειραγώγηση είναι μια βολική μορφή διαχείρισης των κερδών, επειδή δεν έχει επιπτώσεις στην άμεση ροή μετρητών και μπορεί να γίνει μετά το τέλος του έτους, όταν οι μάνατζερ είναι καλύτερα ενημερωμένοι για τα προ-διαχειριζόμενα κέρδη. Ωστόσο, τα διευθυντικά στελέχη έχουν επίσης κίνητρα να χειραγωγούν τις

πραγματικές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του έτους με τον ειδικό στόχο την επίτευξη ορισμένων στόχων-κερδών. Η χειραγώγηση του πραγματικού χειρισμού της δραστηριότητας επηρεάζει τόσο τις ταμειακές ροές όσο και τα δεδουλευμένα.

Στην πράξη, το ζήτημα των προβλέψεων για στοιχεία ενεργητικού / παθητικού και ενδεχόμενων περιουσιακών στοιχείων / υποχρεώσεων μπορεί να είναι συγκεχυμένο. Πρέπει να ληφθεί μέριμνα και όχι μόνο να ληφθούν υπόψη οι προβλέψεις και οι απρόβλεπτες καταστάσεις, αλλά και να αναγνωριστούν τυχόν προβλέψεις σε κατάλληλο ποσό.

Πριν από την εισαγωγή των λογιστικών προτύπων σχετικά με τις λογιστικές απαιτήσεις για προβλέψεις, οι εταιρείες ήταν σε θέση να χειραγωγούν στα κέρδη ή τις ζημιές και να αναφέρουν αριθμητικά στοιχεία που ήταν επιθυμητά και όχι πραγματικά (με άλλα λόγια, παρουσίαζαν αυξημένα κέρδη ή μειωμένες ζημιές).

Οι προβλέψεις δεν αποτελούν μέρος πραγματικών συναλλαγών, αλλά θεωρούνται ως η διοικητική αφομοίωση αυτών των συναλλαγών. Αυτή η αφομοίωση βασίζεται στα συστήματα μέτρησης και προσδιορισμού του εισοδήματος, τα οποία μπορούν να επιλεγούν και να τροποποιηθούν. Επιπλέον, αυτές περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις που απαιτούνται για να επιτευχθεί ένα αποτέλεσμα. Είναι σαφές ότι μια επιχείρηση έχει μεγαλύτερο περιθώριο σε σχέση με τις πραγματικές συναλλαγές, δεδομένου ότι οι διοικητικές συναλλαγές εξαρτώνται από όλους τους υποκειμενικούς παράγοντες.

Γενικά, όλες οι προβλέψεις εξαρτώνται από το γεγονός ότι είναι αβέβαιες στο χρονοδιάγραμμα ή στο ποσό. Εντούτοις, στο πλαίσιο του Προτύπου 37, όπως προαναφέρθηκε, ο όρος προβλέψεις χρησιμοποιείται για υποχρεώσεις και περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν αναγνωρίζονται λόγω του ότι η ύπαρξή τους θα επιβεβαιωθεί μόνο από την εμφάνιση ή τη μη εμφάνιση ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων που δεν emπίπτουν εξ ολοκλήρου στον έλεγχο της οντότητας. Επιπλέον, ο όρος ενδεχόμενη υποχρέωση χρησιμοποιείται για υποχρεώσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη πρέπει να είναι η καλύτερη εκτίμηση των δαπανών που απαιτούνται για την εξόφληση της παρούσας υποχρέωσης κατά την ημερομηνία της αναφοράς. Η καλύτερη εκτίμηση των δαπανών που απαιτούνται για τη διευθέτηση της παρούσης

υποχρέωσης είναι το ποσό που μια οικονομική οντότητα θα πληρώσει λογικά για να διακανονίσει την υποχρέωση κατά την ημερομηνία αναφοράς ή να τη μεταβιβάσει σε τρίτο κατά την ημερομηνία αυτή.

Θα είναι συχνά αδύνατο ή απαγορευτικά δαπανηρό να μεταφερθεί μια υποχρέωση κατά την ημερομηνία αναφοράς. Ωστόσο, η εκτίμηση του ποσού που μια οικονομική οντότητα θα πληρώσει λογικά για να τακτοποιήσει ή να μεταβιβάσει την υποχρέωση δίνει τη βέλτιστη εκτίμηση των δαπανών που απαιτούνται για την εξόφληση της παρούσας υποχρέωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Οι αβεβαιότητες που αφορούν το ποσό που πρέπει να αναγνωριστεί ως πρόβλεψη αντιμετωπίζονται με διάφορα μέσα ανάλογα με τις περιστάσεις. Όπου η μέτρηση της πρόβλεψης συνεπάγεται μεγάλο πληθυσμό αντικειμένων, η υποχρέωση εκτιμάται με τη στάθμιση όλων των πιθανών αποτελεσμάτων από τις αντίστοιχες σχετικές πιθανότητες. Το όνομα αυτής της στατιστικής μεθόδου εκτίμησης είναι η αναμενόμενη τιμή. Συνεπώς, η διάταξη θα είναι διαφορετική ανάλογα με το αν η πιθανότητα απώλειας μιας συγκεκριμένης ποσότητας είναι, για παράδειγμα, 60% ή 90%. Όπου υπάρχει ένα συνεχές εύρος πιθανών αποτελεσμάτων, και το καθένα σημείο σε αυτό το εύρος είναι τόσο πιθανό όσο οποιοδήποτε άλλο, χρησιμοποιείται η μέση τιμή.

Οι λόγοι που οι εταιρείες χειραγωγούν τις προβλέψεις τείνουν να εμπίπτουν σε μία ή περισσότερες από πέντε κατηγορίες. Πρώτα, οι εταιρείες μπορούν να αλλάξουν τις απαιτήσεις τους προκειμένου να μειώσουν την Πωλήσεις Εξυπηρέτησης Ημερών (DSO), μια κοινή τιμή μέτρησης της ηλικίας των απαιτήσεων.

Δεύτερον, οι εταιρείες μπορούν να χειραγωγούν τις προβλέψεις σχετικά με τους επισφαλείς πελάτες καθώς και άλλες αιτίες (Caylor, 2010). Τρίτον, οι Dechow et al. (1996) διαπιστώνουν ότι οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να αποκτήσουν εξωτερική χρηματοδότηση με χαμηλό κόστος τείνουν να χειραγωγήσουν τα κέρδη, αλλά αυτό μπορεί επίσης να είναι ένας λόγος για να χειραγωγήσουν τις προβλέψεις επισφαλών πελατών. Τέταρτον, οι εταιρείες μπορούν να χειραγωγούν τις απαιτήσεις για να αποφύγουν τις διαγραφές επισφαλών πελατών. Αυτό συχνά επιτυγχάνεται με την αλλαγή των ηλικιών ορισμένων απαιτήσεων. Τέλος, οι εταιρείες μπορούν να εισπράξουν τις προβλεπόμενες απαιτήσεις για την αύξηση της ταμειακής ροής.

Η διαχείριση κερδών είναι η επιτάχυνση ή η αναβολή εξόδων ή εσόδων μέσω λειτουργικών ή λογιστικών πρακτικών με στόχο την επίτευξη σταθερής αύξησης των κερδών. Αυτά τα κέρδη μπορεί να μην αντανακλούν τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης για το χρονικό διάστημα. Σε γενικές γραμμές, η πρακτική της διαχείρισης των κερδών οδηγεί στην άντληση λειτουργικών κερδών από τις επόμενες περιόδους δημιουργώντας ακόμα μεγαλύτερη πίεση στους οικονομικούς διευθυντές να δημιουργήσουν κέρδη σε αυτές τις εποχές. Η διαχείριση των κερδών μπορεί στη συνέχεια να οδηγήσει σε χειραγώγηση και σφάλματα, οδηγώντας τη διοίκηση σε αμφισβητούμενες δεοντολογικές πρακτικές σε καταφανείς απάτες. Υπάρχουν διαφορετικές έννοιες για τη διαχείριση των κερδών.

Η Schipper (1989) τη χαρακτήρισε ως εσκεμμένη παρέμβαση στον οικονομικό τομέα στη διαδικασία αναφοράς για την επίτευξη ιδιωτικών στόχων. Επίσης, θα μπορούσε να οριστεί ως συμπεριφορά της διοίκησης για να επηρεάσει τις ταμειακές ροές που εμφανίζονται στο εισόδημα για να αντιμετωπίσουν τις αποκλίσεις που δεν είναι φυσιολογικές, μέσω της επιλογής ορισμένων λογιστικών πολιτικών. Αυτό σημαίνει ότι οι μάνατζερς κάνουν οικονομικές συναλλαγές που θα αποκρύψουν την υποκείμενη αξία της εταιρείας ή επηρεάζουν την κατανομή των πόρων. Επιπλέον, η χειραγώγηση μπορεί να εφαρμοστεί για να επηρεάσει τους λογιστικούς αριθμούς αξιοποιώντας την ευελιξία που επιτρέπουν οι λογιστικές πολιτικές και εκτιμήσεις.

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετικά με τη διαχείριση των κερδών, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν διάφορες μέθοδοι (Dutzi και Rausch 2016), ωστόσο υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση των κερδών: (1) συγκεκριμένα δεδουλευμένα, που δίνουν στους μάνατζερ τη δυνατότητα να κάνουν χειραγώγηση όπως αποζημιώσεις για επισφαλείς λογαριασμούς, (2) κατανομή του κόστους ή αλλαγή εισοδήματος, με τροποποίηση των λογιστικών αριθμών που σχετίζονται με τα κέντρα κόστους που θα επηρεάσουν το καθαρό εισόδημα, (3) τη διαχείριση των γνωστοποιήσεων, όπου τα διευθυντικά στελέχη μπορούν να αποκαλύψουν ορισμένες θετικές πληροφορίες στον χρήστη των οικονομικών καταστάσεων (4) πραγματικές δραστηριότητες όπου οι μάνατζερ έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν τους αριθμούς για να δώσουν λανθασμένη εντύπωση στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, όπως η μείωση των τιμών. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η διαχείριση των δεδουλευμένων εσόδων συνεπάγεται επιλογές στο πλαίσιο των ΔΠΧΑ που αποσκοπούν στην κάλυψη ή την παραπλάνηση σχετικά με την πραγματική οικονομική απόδοση. Επίσης, ο Ruiz

(2016) ταξινομήσε τους κύριους λόγους που οδηγούν και παρακινούν τη διαχείριση των κερδών και μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τρεις κατηγορίες: (1) συμβιβαστικά κίνητρα, συμβάσεις αντιστάθμισης και δανεισμού, (2) κίνητρο για κεφαλαιαγορά και (3) είδος εταιρείας. Ενώ οι Healy και Wahlen (1999) ανιχνεύουν τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες: τα κίνητρα της κεφαλαιαγοράς, τα κίνητρα ανάθεσης συμβάσεων και τα ρυθμιστικά κίνητρα ως κύριος μοχλός για τη διαχείριση των εσόδων.

Οι Campa και Camacho-Minano (2015) προσδιορίζουν τα κίνητρα για τη διαχείριση των αποδοχών σε εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες, έτσι ώστε η διοίκηση να μπορεί να χρησιμοποιήσει τη χειραγώγηση των κερδών για διάφορους σκοπούς. Ο πρώτος παράγοντας που αναφέρουν είναι τα δάνεια (αν υπάρχουν) που μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την κερδοφορία της εταιρείας. Ο δεύτερος παράγοντας σχετίζεται με την για τη χειραγώγηση των κερδών μέσω της χειραγώγησης των αποθεμάτων, χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες που κοινοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις οι οποίες ενδέχεται να δημιουργήσουν κίνητρα για τη χειραγώγηση μέσω των λογιστικών πληροφοριών που παρέχουν (Healy και Wahlen, 1999). Ο τρίτος παράγοντας σχετίζεται με τις προσδοκίες της κεφαλαιαγοράς που μπορεί να διαδραματίσουν βασικό παράγοντα (Myers, et. al., 2007), με σκοπό την αποφυγή ζημιών ή τη μείωση των κερδών.

Επίσης και το ευκαιριακό κίνητρο μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη χειραγώγηση. Εφαρμόζοντας η οντότητα χειραγώγηση των κερδών για να επιτύχει τους σκοπούς της δημιουργεί σημαντική επίπτωση στην πραγματική οικονομική θέση της. Επίσης ένα κίνητρο είναι όταν η επίδραση ή η αλλαγή των οικονομικών καταστάσεων δείχνουν ότι η εταιρεία βρίσκεται σε εξαιρετική θέση για να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ απόδοσης και βαθμού κινδύνου και να εξασφαλίσει την επιβίωση και τη συνέχεια στην ανταγωνιστική αγορά. Οι οικονομικές συνέπειες διαφέρουν μεταξύ των επιχειρήσεων λόγω της λειτουργίας του περιβάλλοντος. Για παράδειγμα, είναι πιο δαπανηρή η απομάκρυνση από τις συνήθεις επιχειρηματικές πρακτικές για τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν ανταγωνιστικές πιέσεις εντός του κλάδου, γιατί θα οδηγούσε σε μείωση του ανταγωνιστικού τους πλεονεκτήματος σε σχέση με τους κλάδους της βιομηχανίας που αντιμετωπίζουν μικρότερο ανταγωνισμό (Zang, 2012).

Ο Gunny (2010) αναγνωρίζει ότι η χειραγώγηση μέσω πραγματικών δραστηριοτήτων είναι δαπανηρή λόγω των οικονομικών συνεπειών. Η ικανοποίηση των στόχων σηματοδοτεί θετικό

μέλλον (Gunny 2010), καθώς η μη επίτευξη των στόχων θα είχε ως αποτέλεσμα το απόθεμα. Αυτό το θετικό σήμα φαίνεται να είναι σημαντικό για τους μάνατζερ. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν περιορισμούς των ταμειακών ροών μειώνουν τις κεφαλαιουχικές δαπάνες καθώς και δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη (Fazartti et al., 2000). Οι οικονομικά προβληματικές επιχειρήσεις έχουν μικρότερη ταμειακή ροή σε σχέση με τις οικονομικά υγιείς επιχειρήσεις, οπότε θα μπορούσε να προταθεί ότι η οικονομική δυσπραγία έχει θετική σχέση με τα κέρδη που χειρίζονται δραστηριότητες, όπως οι δαπάνες για E & A.

Μερικές από τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση των κερδών είναι (Rahman, et al., 2013):

1. Οι δεδουλευμένες δαπάνες αντιπροσωπεύουν την περίοδο κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η δαπάνη. Για παράδειγμα, εάν μια επιχείρηση προσλαμβάνει έναν σύμβουλο για να εκτελέσει μια συγκεκριμένη δραστηριότητα, θα πρέπει να αντικατοπτρίζει το κόστος που σχετίζεται με αυτή τη δραστηριότητα κατά την περίοδο στην οποία πραγματοποιείται, όχι όταν καταβάλλεται ο λογαριασμός ή εισπράττεται το τιμολόγιο. Σε πολλές περιπτώσεις, η κατανομή των εξόδων ή τα αποθεματικά σε συγκεκριμένους κλάδους, όπως η ασφάλιση και η τραπεζική, βασίζονται σε εκτιμήσεις. Ως εκ τούτου, οι εκτιμήσεις έχουν διαφορετικό βαθμό ακρίβειας. Σε περιόδους ισχυρών κερδών, η επιχείρηση δημιουργεί πρόσθετες δαπάνες και στη συνέχεια μειώνει την υποχρέωση για τη δημιουργία εσόδων όταν χρειαστεί στο μέλλον.

2. Η κεφαλαιοποίηση είναι το κόστος ανάπτυξης. Η διαδικασία κεφαλαιοποίησης των εταιρειών έχει τη δυνατότητα χειραγώγησης επειδή τα περιουσιακά αυτά στοιχεία είναι συχνά άυλα και βασίζονται στην κρίση. Μια επιχείρηση μπορεί να διαθέσει περισσότερα έξοδα σε ένα έργο που μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί για να μειώσει τα τρέχοντα λειτουργικά έξοδα.

3. Οι ασυνήθιστες ή μη επαναλαμβανόμενες χρεώσεις έχουν γίνει μία τεχνική που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για να χειραγωγήσουν τα οικονομικά τους στοιχεία. Πολλοί πιστεύουν ότι οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων παραβλέπουν τα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα. Τυπικά μη επαναλαμβανόμενα έξοδα περιλαμβάνουν την απομείωση περιουσιακών στοιχείων, την κατάργηση ενός λειτουργικού τμήματος ή μιας γραμμής παραγωγής και την κατάρτιση αποθεματικών αναδιάρθρωσης.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οι εταιρείες που ασκούν τη χειραγώγηση των κερδών δημιουργούν προβλήματα στο πληροφοριακό περιεχόμενο των κερδών. Καθώς η ικανότητά τους να διατηρούν την ανάπτυξη κερδών μειώνεται, μπορούν να αναζητήσουν ένα γεγονός το οποίο μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα μοναδικό γεγονός και να υπερφορτώνουν τις δαπάνες που αποδίδονται σε αυτό το γεγονός. Η επιχείρηση μπορεί να λάβει άλλες διαγραφές ή να δημιουργήσει άλλες δεδουλευμένες υποχρεώσεις που δε συνδέονται άμεσα με την εκδήλωση και να αποδώσει αυτά τα έξοδα στο μοναδικό γεγονός.

4. Οι μάνατζερ συχνά έχουν τη δυνατότητα να τροποποιούν το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων έτσι ώστε το λογιστικό σύστημα να καταγράφει αυτές τις δραστηριότητες κατά την περίοδο που είναι πιο συμφέρουσα για τη διοίκηση. Η δραστηριότητα δε μεταβάλλει τη μακροπρόθεσμη οικονομική αξία της συναλλαγής, μόνο το χρονοδιάγραμμα και επομένως τη συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων. Για παράδειγμα, μια εταιρεία θα μπορούσε να επιταχύνει τη διαδικασία πωλήσεων και παράδοσης, ώστε να καταγράφει τις πωλήσεις το Δεκέμβριο, οι οποίες κανονικά θα είχαν αναφερθεί τον Ιανουάριο. Έτσι, η εταιρεία αναφέρει υψηλότερες πωλήσεις, έσοδα και κέρδη για το τέταρτο τρίμηνο. Μακροπρόθεσμα, η εταιρεία θα αναφέρει τελικά τις ίδιες πωλήσεις και κέρδη. Ωστόσο, έχει διογκώσει την ανάπτυξή της στο εγγύς μέλλον και παρουσιάζει μειωμένα κέρδη στη μελλοντική περίοδο.

5. Ένας σημαντικός παράγοντας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη άλλων εξόδων είναι οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές. Στις περισσότερες περιπτώσεις, υπάρχει κάποια μορφή αναδιάρθρωσης που συνεπάγεται την αναγνώριση ενός μεγάλου εξόδου εφάπαξ, μαζί με άλλα έξοδα που σχετίζονται με τις συγχωνεύσεις. Το γεγονός αυτό παρέχει στην οικονομική οντότητα τη δυνατότητα να δημιουργήσει δεδουλευμένα στοιχεία για την αναδιάρθρωση της συναλλαγής και πιθανόν να αποδώσει περισσότερα έξοδα από αυτά που είναι απαραίτητα για τη συναλλαγή. Η εταιρεία μπορεί επίσης να προσδιορίσει ορισμένα έξοδα που αναπροσαρμόζονται στον ισολογισμό της οικονομικής οντότητας, αυξάνοντας την υπεραξία. Αν οι συντηρητικές αποτιμήσεις αποδειχθούν υπερβολικές, η εταιρεία είναι σε θέση να μειώσει τα λειτουργικά της έξοδα βραχυπρόθεσμα μειώνοντας την εκτίμηση της για την υποχρέωση. Η πρόσθετη υπεραξία που δημιουργείται θα αποσβένεται για μεγάλο χρονικό διάστημα και δε θα έχει σημαντική επίπτωση στα βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα. Υπάρχουν δύο μέθοδοι λογιστικής για συγχωνεύσεις και εξαγορές. Συγκέντρωση συμφερόντων («pooling») λογιστικής και λογιστικής

αγοράς. Η συγκέντρωση αναγνωρίζει τη συναλλαγή ως μια συγχώνευση ίσων, επομένως η συναλλαγή καταγράφεται ως εταιρεία A συν εταιρία B. Η λογιστική αγορών αντιμετωπίζει τη συναλλαγή ως αγορά. Η εύλογη αξία της αγορασθείσας εταιρείας εκτιμάται και συγκρίνεται με την τιμή αγοράς. Κάθε υπέρβαση ή πριμοδότηση που καταβάλλεται πάνω από την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζεται ως υπεραξία.

5. Το χρονοδιάγραμμα της αναγνώρισης των εσόδων είναι ο πιο πιθανός τομέας στόχευσης για τη χειραγώγηση. Από επιχειρησιακή άποψη, οι επιχειρήσεις μπορούν να αναλάβουν επιθετικές ενέργειες για να αυξήσουν τα έσοδα και τις πωλήσεις σε μια περίοδο, παρέχοντας κίνητρα στη δύναμη πωλήσεων και χρησιμοποιούν υπερωρίες. Μπορούν επίσης να προβούν σε επιθετικές ενέργειες, όπως η πώληση κινητών αξιών που έχουν ταξινομηθεί για πώληση, να αναγνωρίζουν κέρδη από εισόδημα έναντι ιδίων κεφαλαίων, επιθετικά στο χρονοδιάγραμμα της αναγνώρισης πωλήσεων ή επιθετικά στην εφαρμογή ευρείας ή ασαφούς λογιστικής καθοδήγησης.

6. Η χρήση των εφάπαξ χρεώσεων, που δημιουργούνται με τη μορφή αποθεματικού, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διαχείριση των κερδών. Η εταιρεία συντηρητικά αναγνωρίζει μια εφάπαξ χρέωση με τη μορφή αποθεματικού για απρόβλεπτες μελλοντικές ζημιές ή μελλοντικές δαπάνες. Με την πάροδο του χρόνου, η εταιρεία αλλάζει την εκτίμησή της (μειώνεται) για να αναγνωρίσει πρόσθετα κέρδη.

Ωστόσο, η διαχείριση των κερδών εφαρμόζεται όταν οι μάνατζερ εφαρμόζουν δραστηριότητες που περιλαμβάνουν την προσαρμογή του χρονοδιαγράμματος, τις δομικές δράσεις ή / και τις συναλλαγές χρηματοδότησης κατά τρόπο που να επηρεάζουν την απόδοση του λογιστικού συστήματος. Σύμφωνα με τη Schipper (1989), η διαχείριση των κερδών ορίζεται ως η σκόπιμη παρέμβαση στην οικονομική διαδικασία υποβολής εκθέσεων για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων, ενώ η πραγματική διαχείριση των εσόδων πραγματοποιείται με επενδύσεις χρονισμού ή τη λήψη οικονομικών αποφάσεων για την τροποποίηση των αναφερόμενων κερδών. Επιπλέον, οι Rahman et al. (2013) καθορίζουν τα κέρδη, όπως οι λογιστικές πολιτικές που επιλέγονται από τη διοίκηση για να φτάσουν τα κέρδη στα αναμενόμενα σύμφωνα με τους ενδιαφερόμενους. Τέλος, η διαχείριση των κερδών επιδιώκει να επιτύχει τα συμφέροντα της διοίκησης εις βάρος των μετόχων (Yapong, 2006).

Με βάση τα παραπάνω αναπτύσσονται 3 μελέτες περιπτώσεων που αφορούν τις προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων, τις προβλέψεις εγγυήσεων σε πωλήσεις προϊόντων και τις προβλέψεις από δικαστικές αποφάσεις.

4.3 Μελέτες περιπτώσεων

Στην πρώτη μελέτη περίπτωσης εξετάζεται η πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων. Η εμπορική επιχείρηση ΑΛΦΑ έχει στα λογιστικά της βιβλία ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις αξίας 70.000,00€ που παραμένουν ανείσπραχτες για διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα μηνών. Μέρος των απαιτήσεων ύψους 10.000,00€ προέρχονται από δημόσιο φορέα. Η επιχείρηση μπορεί εκτέσει από το ακαθάριστο εισόδημα της και να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Χρόνος υπερημερίας (σε μήνες)	Προβλέψεις (σε ποσοστό %)	Ποσό πρόβλεψης
>12	50	30.000,00€
>18	75	45.000,00€
>24	100	60.000,00€

Οι σχετικές λογιστικές εγγραφές που πρέπει να γίνουν από την επιχείρηση έχουν ως εξής:

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	30.000,00€	
	Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	30.000,00€

Αναγνώριση πρόβλεψης για οφειλές μέχρι 12 μήνες

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	45.000,00€	
	Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	45.000,00€

Αναγνώριση πρόβλεψης για οφειλές μέχρι 18 μήνες

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	60.000,00€	
	Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	60.000,00€

Αναγνώριση πρόβλεψης για οφειλές μέχρι 24 μήνες

Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ οι επισφαλείς απαιτήσεις θεωρούνται προσαρμογές της λογιστικής αξίας περιουσιακών στοιχείων και αντιμετωπίζονται με βάση το ΔΛΠ 36 “Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων”.

Οπότε σύμφωνα με το πρότυπο η παραπάνω εγγραφή θα γίνει:

Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	30.000,00€	
	Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	30.000,00€

Σε περίπτωση που η εταιρεία είχε κάνει πρόβλεψη στην προηγούμενη χρήση για επισφαλείς απαιτήσεις 40.000 ευρώ, αλλά στην νέα χρήση οριστικοποίησε ανεπίδεκτες εισπράξεις πελατών της ύψους 50.000 ευρώ αντί των 40.000 ευρώ που είχε κάνει σχετική πρόβλεψη κατά το προηγούμενο έτος. Η λογιστικές εγγραφές θα ήταν ως εξής:

Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες	40.000,00€	
		Πελάτες εσωτερικού 40.000,00€
Μεταφορά ποσού σε επισφαλείς απαιτήσεις		
<hr/>		
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	40.000,00€	
		Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων 40.000,00€
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων		
<hr/>		
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	40.000,00€	
Ζημίες από ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις	10.000,00€	
		Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες 40,000,00€
		Πελάτες εσωτερικού 10.000,00€
Διορθωτική εγγραφή πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων		
<hr/>		

Στην δεύτερη μελέτη περίπτωσης εξετάζεται η πρόβλεψη για ελαττωματικά προϊόντα και για αγωγές τρίτων. Η επιχείρηση «ΑΛΦΑ» που δραστηριοποιείται στο κλάδο των πωλήσεων τεχνολογικών προϊόντων πωλεί τα εμπορεύματα της με εγγύηση που καλύπτει τους πελάτες και για το κόστος επισκευών οποιωνδήποτε ελαττωματικών προϊόντων. Αν μικρόελαττώματα προκύψουν σε όλα τα πωληθέντα προϊόντα της εταιρείας, το κόστος επιδιόρθωσης θα φτάσει τα 10 εκατομμύρια. Αν μεγαλύτερα ελαττώματα προκύψουν σε όλα τα πωληθέντα προϊόντα, το κόστος επιδιόρθωσης θα φτάσει τα 50 εκατομμύρια. Από τα ιστορικά στοιχεία της οντότητας και σύμφωνα με πληροφορίες του παρελθόντος το 10 % των πωληθέντων προϊόντων θα έχουν μικροελαττώματα και 5 % των πωληθέντων προϊόντων θα έχουν μεγαλύτερα ελαττώματα. Επίσης η εταιρία την 31/12/200X αναγνωρίζει υποχρέωση καταβολής από αγωγές τρίτων για δέσμευση αξίας 100.000 που θα πρέπει να καταβληθεί σε 2 χρόνια. (Το προεξοφλητικό επιτόκιο προσδιορίστηκε σε 6%).

Καθορίζονται τα εξής: Παρούσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα προηγούμενου υποχρεωτικού γεγονότος είναι το υποχρεωτικό γεγονός είναι η πώληση του προϊόντος με εγγύηση, η οποία δημιουργεί νομική υποχρέωση. Επίσης η Εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη στον διακανονισμό της δέσμευσης αφορούν εγγυήσεις που παρέχει η εταιρία στα εμπορεύματα. Τέλος, η αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της δέσμευσης σχετίζεται με τα ποσοστά ελαττωματικών προϊόντων.

Η εταιρία θα πρέπει να αναγνωρίσει πρόβλεψη αναφορικά για τα ελαττωματικά της προϊόντα στην πρώτη περίπτωση ποσό ύψους $10.000.000 \times 0,1 = 1.000.000 \text{€}$ ενώ στη δεύτερη ποσό ύψους $50.000.000 \times 0,50 = 25.000.000 \text{€}$. Η πρόβλεψη που θα αναγνωρίσει η εταιρία στις 31/12/200X για τις αγωγές από τρίτους θα ισούται : $100.000,00 / (1,06)^2 = 88.999,64 \text{€}$.

Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα 88.999,64€

Λοιπές έκτακτες προβλέψεις 88.999,64 €
Αναγνώριση πρόβλεψης αποζημίωσης

Η πρόβλεψη που θα αναγνωρίσει η εταιρία στις 31/12/200X+1 για τις αγωγές από τρίτους θα ισούται:

$100.000,00/(1.06)=94.339,62\text{€}$ Η εταιρία θα κάνει συμπληρωματική εγγραφή πρόβλεψης
 $94.339,62-88.999,64=5.339,98\text{€}$

Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα 5.339,98€

Λοιπές έκτακτες προβλέψεις	5.339,98€
Εγγραφή συμπληρωματικής πρόβλεψης	

Η εταιρία θα προβεί σε συμπληρωματική εγγραφή στις 31/12/200X+2 για τις αγωγές από τρίτους αξίας 5.660,38€ έτσι ώστε να καλύψει το ποσό της αγωγής 100.000,00€ :

Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα 5.339,98€

Λοιπές έκτακτες προβλέψεις	5.339,98€
Κάλυψη ποσού αποζημίωσης	

Στην τρίτη μελέτη περίπτωσης εξετάζεται η πρόβλεψη από αγωγές τρίτων

Η επιχείρηση «ΑΒΓ» δραστηριοποιείται στον κλάδο των τροφίμων. Κατά τη διάρκεια μιας εκδήλωσης όπου η επιχείρηση είχε αναλάβει τη σίτιση (catering) δέκα άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, πιθανώς ως αποτέλεσμα τροφικής δηλητηρίασης από προϊόντα που πωλήθηκαν από την επιχείρηση. Έχουν ξεκινήσει δικαστικές διαδικασίες που ζητούν αποζημίωση από την οικονομική οντότητα, αλλά η εταιρεία «ΑΛΦΑ» αμφισβητεί την ευθύνη. Μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων για το έτος, έως την 31η Δεκεμβρίου 20XX, οι δικηγόροι της οντότητας γνωστοποιούν ότι είναι πιθανόν η οικονομική οντότητα να μην θεωρηθεί υπεύθυνη. Ωστόσο, όταν η οντότητα καταρτίζει τις οικονομικές καταστάσεις για το έτος έως τις 31 Δεκεμβρίου 20XX+1, οι δικηγόροι της συμβουλεύουν ότι, εξαιτίας των εξελίξεων στην υπόθεση είναι πιθανό ότι η οντότητα θα θεωρηθεί υπεύθυνη.

α) 31/12/20XX

Παρούσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα προηγούμενου υποχρεωτικού γεγονότος:

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία κατά την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων, δεν υπάρχει υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη. Το θέμα γνωστοποιείται ως ενδεχόμενη υποχρέωση, εκτός εάν η πιθανότητα οποιασδήποτε εκροής θεωρηθεί απομακρυσμένη.

β) 31/12/20XX+1

Παρούσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα προηγούμενου υποχρεωτικού γεγονότος:

Με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, υπάρχει μια παρούσα υποχρέωση.

Μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη στον διακανονισμό της δέσμευσης:

Είναι πιθανό. Άρα αναγνωρίζεται μία πρόβλεψη για την καλύτερη εκτίμηση του ποσού για την εξόφληση της υποχρέωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Στην παρούσα εργασία, εξετάσαμε τη χρήση των προβλέψεων μέσα από το πρίσμα των επιχειρήσεων. Καταγράψαμε το θεσμικό πλαίσιο που περιβάλλει τις προβλέψεις όπως αυτές εφαρμόζονται στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα αλλά και στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς Έγινε προσπάθεια να εξεταστεί τόσο η διεθνής πρακτική του λογιστικού προτύπου 37 προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις, συγκρινόμενη με τα Ελληνικά δεδομένα προκειμένου να εντοπίσουμε τις διαφορές στις δύο πρακτικές.

Επιπλέον μέσα από τη βιβλιογραφική επισκόπηση στα πρώτα κεφάλαια της παρούσας εργασίας επιχειρούμε να διαπιστώσουμε αν η εφαρμογή του προτύπου προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις στις Ελληνικές επιχειρήσεις και στην Ελληνική πραγματικότητα που εντάσσονται, τις βοήθησε να βελτιώσουν τα αποτελέσματα των προβλέψεων τους και να ελαχιστοποιήσουν το ενδεχόμενο λάθους, προκειμένου ο κίνδυνος αυτός να αντιμετωπισθεί ομαλά, χωρίς να επηρεάσει άλλα τρέχοντα ζητήματα της οικονομικής μονάδας.

Η ιδιαιτερότητα της παρούσας μελέτης ήταν να εξετάσει τη σχέση μεταξύ της χειραγώγησης των κερδών μέσα από τη χειραγώγηση των προβλέψεων και πως αυτές επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις της οντότητας. Επιπροσθέτως, έγινε προσπάθεια σύγκρισης μεταξύ της εφαρμογής και του τρόπου διαχείρισης των προβλέψεων όπως εφαρμόζονται στα ΔΛΠ37 και στις GAAP.

Απόρροια των στοιχείων που αναφέρονται στα προηγούμενα κεφάλαια είναι, πώς για τις Ελληνικές εταιρίες είναι ασφαλέστερο να συμβαδίζουν με τη διεθνή πρακτική και κατ' επέκταση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, καθώς έτσι εξασφαλίζουν μεγαλύτερη αξιοπιστία στο τρόπο λειτουργίας τους καλύτερη πληροφόρηση και απεικόνιση των αποτελεσμάτων τους. Οι ελληνικές επιχειρήσεις αποκτούν μεγαλύτερη ποιότητα στις προβλέψεις τους και μπορούν να

αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα τις προκλήσεις του μέλλοντος. Ταυτόχρονα τις επιτρέπει να συμβαδίσουν με τις επιχειρήσεις όχι μόνο στον ευρωπαϊκή αγορά αλλά και στην παγκόσμια οικονομία. Η οικονομία ήδη κινείται σε τροχιά παγκοσμιοποίησης και εξακολουθεί να ασκεί πιέσεις στην πορεία προς μια κοινή παγκόσμια οικονομία και ένα λογιστικό πλαίσιο. Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς έχουν εφαρμοστεί σε πάνω από 180 χώρες ενώ επιχειρήσεις που εδρεύουν στην Αμερική εφαρμόζουν τα Αμερικανικά λογιστικά πρότυπα. Στο άμεσο και κοντινό μέλλον θα υπάρξει ανάγκη σύγκρισης διαφορών και ομοιοτήτων ανάμεσα στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και στις Γενικά Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές των ΗΠΑ. Προσεχώς θα πρέπει να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για ενοποίηση των λογιστικών αρχών σε όλο τον επιχειρηματικό κόσμο και να υπάρξει η ίδια λογιστική βάση για όλες τις επιχειρήσεις. Η παγκόσμια ταύτιση θα βοηθήσει τα μέλη και τους επενδυτές να έχουν καλύτερη πληροφόρηση των λογιστικών και χρηματοοικονομικών στοιχείων των εταιριών και στη λήψη σωστών αποφάσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

1. ΔΛΠ 37 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία, International Accounting Standards Board (IASB).
2. Λουμιώτης Β. (2008) Βασικές Οδηγίες Διεθνών Εκλεκτικών Προτύπων (ΔΕΠ), ΣΟΕΛ Α.Ε.
3. Μπατσινίλας, Ε., Πατατούκας, Κ. (2012). *Σύγχρονη λογιστική*, Αθήνα: Σταμούλης.
4. Νεγκάκης Ι. Χ. (2015). Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Θεωρία και εφαρμογές) Αειφόρος Λογιστική.
5. Ντζανάτος, Δ. (2008). *Η εργαλειοθήκη του λογιστή και του ελεγκτή για τα ΔΛΠ*, Αθήνα: Καστανιώτης.
6. Ντζανάτος Δ. (2008) Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Απλά Λόγια και οι Διαφορές τους από τα Ελληνικά. Αθήνα: Καστανιώτης.
7. Πρωτοπάλης, Ν., Βρουστούρης, Π. (2012). Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και διερμηνείες, Αθήνα: Σταμούλης.

ΞΕΝΗ

1. Amat, O., Blake, J., Dowds, J. (1999). The Ethics of Creative Accounting, *Economics Working Paper*, Universitat Pompeu Fabra
2. Barnea, A., Ronen, J. Sadan, S., (1976). Classificatory smoothing of income with extraordinary items, *The Accounting Review*, January, pp. 110-122
3. Belkaoui, A. (2004). *Accounting Theory*, Thompson Learning, 5th ed., London
4. Bell, T.W. (2009). Private Prediction Markets and the Law, *The Journal of Prediction Markets*, 3 9-110
5. Beyer, A., Cohen, D., Lys, T., Walther, B., (2010). The financial reporting environment: Review of the recent literature. *Journal of Accounting and Economics* 50: 296-343.
6. Berg, J. E., Rietz. T.A. (2006). The Iowa Electronic Markets: Stylized Facts and Open Issues. In *Information Markets: A New Way of Making Decisions*, edited by Robert W. Hahn and Paul C. Tetlock. AEI–Brookings Joint Center for Regulatory Studies.

7. Brown R., Steele T. (1999). The economics of accounting for growth, *Accounting and business research*, vol. 29, no 2
8. Caramanis, C., Lennox, C., (2008). Audit effort and earnings management. *Journal of Accounting and Economics*, Volume 45, Issue 1, Pages 116-138.
9. Caylor, M. (2010, January). Strategic Revenue Recognition to Achieve Earnings Benchmarks. *Journal of Accounting & Public Policy*, 29, (1), 82-95.
10. Chen, K.-Y., Fine, L.R., Huberman, B.A. (2003) Predicting the Future, *Information Systems Frontiers*, 5 47-61.
11. Chen, K.-Y. and Plott, C.R. (2002) Information Aggregation Mechanisms: Concept, Design and Implementation for a Sales Forecasting Problem.
12. Dechow, P., Sloan, R., Sweeney, A. (1996, Spring). Causes and Consequences of Earnings Manipulation: an Analysis of Firms Subject to Enforcement Actions by the SEC. *Contemporary Accounting Research*, 13, (1), 1-36.
13. Dutzi, A., Rausch, B. (2016). Earnings Management before Bankruptcy: A Review of the Literature. *Journal of Accounting and Auditing: Research & Practice*, 21
14. Du, N., K. Stevens, J. McEnroe. (2011a). Improving Consistency in Interpreting SFAS 5. *Research in Accounting Regulation*, 23(1), 67-70
15. Fanning K, Cogger K.O., Srivastava R. (1995), "Detection of management fraud: A neural network approach", *Proceedings of the 11th Conference on Artificial Intelligence for Applications*, ISBN:0-8186-7070-3, pp: 220.
16. Fazzari, S. M., Hubbard, R. G. Petersen, B.C. (2000). Investment-cash flow sensitivities are useful: a comment on Kaplan and Zingales. *The Quarterly Journal of Economics*, 115 (2), 695- 705
17. Feng, M., Ge, W., Luo, S., Shevlin, T., (2011). Why do CFOs become involved in material accounting manipulations?, *Journal of Accounting and Economics* 51: 21-36.
18. Gruca, T.S., Berg, J.E., Cipriano, M. (2005). Consensus and Differences of Opinion in Electronic Prediction Markets, *Electronic Markets*, 15 3-30
19. Gunny, K. A. (2005). *What are the consequences of Real Earnings Management?* (University of Chicago Working paper). Berkeley, CA: Haas School of Business.
20. Hall, C. (2010). Prediction Markets: Issues and Applications, *The Journal of Prediction Markets*, 4 27-58.

21. Healy, P.M., Wahlen, J.M.,(1999). 'A review of the earnings management literature and its implications for standard setting.' *Accounting Horizons* Vol.13, No. 4, pp. 365–384.
22. Hirst, E., L. Koonce, Venkataraman, S. (2008). Management earnings forecasts: A review and framework. *Accounting Horizons* 22:315-338.
23. Hopman, J. (2007). Using Forecasting Markets to Manage Demand Risk, *Intel Technology Journal*, 11 127-136.
24. Karpoff, J. M., Lee, S. D., Martin, G. S. (2008). The cost to firms of cooking the books. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 43(3):581-612
25. Merchant, K.A., Rockness, J., (1994). The ethics of managing earnings: an empirical investigation, *Journal of Accounting and Public Policy*, 13, pp. 79-94
26. Myers, J. N., Myers, L. A., Skinner, D. J. (2007). Earnings momentum and earnings management. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 22(2), 249-284.
27. Naser, K., (1993). *Creative financial accounting: its nature and use*, Hemel Hempstead: Prentice Hall
28. Ortner, G. (1997). *Forecasting Markets - An Industrial Application*, Technical University of Vienna.
29. Polgreen, P.M., Nelson, F., Neumann, G. (2006). Using Prediction Markets to Forecast Trends in Infectious Diseases, *Microbe*, 1 459-465.
30. Rahman, M., Moniruzzaman, M. Sharif, J., (2013). "Techniques, Motives and Controls of Earnings Management", *International Journal of Information Technology and Business Management*, Vol. 1, No.1; pp. 22- 34.
31. Rajakovich, D., Vladimirov, V. (2009). Prediction Markets as a Medical Forecasting Tool: Demand for Hospital Services, *The Journal of Prediction Markets*, 3 78-106
32. Remidez, H., Joslin, C. (2007). Using Prediction Markets to Support IT Project Management - Research in Progress. In *International Research Workshop on IT Project Management 2007*, Association for Information Systems, Montreal, Canada
33. Ruiz. C. V, (2016). Literature review of earnings management: Who, why, when, how and what for. *Finnish Business Review*, Published online: March 11, 2016 <http://urn.fi/urn:nbn:fi:jamk-issn-2341-9938-12> Finnish Business Review

34. Sawabe, N. (2005). Co-evolution of Accounting Rules and Creative Accounting Instruments—The Case of a Rules based Approach to Accounting Standard Setting, *Evol. Inst. Econ. Rev*, Vol: 1, No: 2, pp. 177–195
35. Shabou R, Taktak N., (2002). Les déterminants de la comptabilité créative: étude empirique dans le contexte des entreprises tunisiennes, *Comptabilité – Contrôle –Audit*, vol 1.
36. Schipper, K. (1989). Commentary on Earnings Management. *Accounting Horizons* ,Vol. 3, No. 4, pp. 91-102.
37. Stolowy H., Breton G.(2003). Accounts Manipulation: A Literature Review and Proposed Conceptual Framework, Διαθέσιμο στο: <http://www.emeraldinsight.com> (Πρόσβαση 2/10/2018).
38. Tziralis, G., Tatsiopoulou, I. (2007) Prediction Markets: An Extended Literature Review, *The Journal of Prediction Markets*, 1 75-91.
39. Watts, R.L., Zimmerman J.L., (1990). Positive accounting theory: A ten year perspective, *Accounting Review*, 65, pp.131-156
40. Wolfers, J., Zitzewitz, E. (2006). Five Open Questions About Prediction Markets.In *Information Markets: A New Way of Making Decisions*, edited by Robert W. Hahn and Paul C. Tetlock. AEI–Brookings Joint Center for Regulatory Studies
41. Yaping, N. (2006). A different perspective of earnings management. *Canadian Social Science*, Vol. 2, No.4, pp.53- 59.
42. Zang, A.Y. (2012). Evidence on the trade-off between real activities manipulation and accrual-based earnings management. *The Accounting Review*, 87 (2), 675-703.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

1. www.taxheaven.gr
2. www.e-forologia.gr
3. www.ifrs.org
4. www.iasplus.com